

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

อ.พ. ๒๓/๒๕๕๔

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นางสาวสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคในฐานะผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๒๓๐ คน ต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๔. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓

๕. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓

๖. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

๗. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นายวรค์ เดชกิจวิกรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓

โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ทั้ง ๗ ฉบับ พร้อมกันไป ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๗ ฉบับ ด้วยคะแนนเสียง ๒๔๗ เสียง ไม่รับหลักการ ๗๘ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๕๔ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขึ้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๐๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อนึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการได้มีข้อสังเกต และข้อสังเกตที่เพิ่มเติมของคณะกรรมการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ และข้อสังเกตที่เพิ่มเติมในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๓๐๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑ วรรคสอง บัญญัติว่า

“ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย”

ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและ กฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการ ต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบ และรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระ ดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๓๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่า ด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๔. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

“องค์กร” หมายความว่า องค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็น นิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ภายใต้อาณัติไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของหน่วยงานของรัฐหรือผู้ประกอบการ

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ หมวด ๑ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๖.๑.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๕)

๖.๑.๒ กำหนดให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖)

๖.๑.๓ กำหนดให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

๖.๑.๔ กำหนดเงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ (ร่างมาตรา ๘)

๖.๑.๕ กำหนดให้องค์การสามารถเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๙)

๖.๑.๖ กำหนดให้รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง (ร่างมาตรา ๑๐)

๖.๑.๗ กำหนดการเก็บรักษาการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการจัดทำบัญชี และการจัดทำงบการเงินขององค์การ (ร่างมาตรา ๑๑)

๖.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๖.๒.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๒)

๖.๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๓)

๖.๒.๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๔)

๖.๒.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหากรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๕)

๖.๒.๕ กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๖)

๖.๒.๖ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

๖.๒.๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๘)

๖.๒.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๙)

๖.๒.๙ กำหนดการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๒๐)

๖.๒.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็วเกี่ยวกับการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๖.๒.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการเลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

๖.๒.๑๒ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๓)

๖.๒.๑๓ กำหนดการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๔)

๖.๒.๑๔ กำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕)

๖.๒.๑๕ กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การ (ร่างมาตรา ๒๖)

๖.๒.๑๖ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภากายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน (ร่างมาตรา ๒๗)

๖.๓ หมวด ๓ เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๖.๓.๑ กำหนดการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง

ผู้บริโภคเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๒๘)

๖.๓.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค คราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

๖.๓.๓ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๓๐)

๖.๓.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๓๑)

๖.๓.๕ กำหนดให้เลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก หรือจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

๖.๔ บทเฉพาะกาล

๖.๔.๑ ในวาระเริ่มแรก กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการเลือกคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๓)

๖.๔.๒ ในวาระเริ่มแรก กำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ (ร่างมาตรา ๓๔)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)
- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เมษายน ๒๕๕๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายณัฐ ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย นิติกร ๗ ว. นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากร ๓
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าหน้าที่งานธุรการ ๖
นางสาวอลงกรณ์ ดันเบ็ด เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๗
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
 - ๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๒๓
 - ๑.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายอย่างกว้างขวาง ๒๘
 - ๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๒๙
 - ๒. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองและวาระที่สาม
 - ๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ๓๐
 - ๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๓๔
 - ๒.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๕๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. - ๑ -
- ความจำเป็นในการตรากฎหมาย - ๖ -
- การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในประเทศไทย - ๑๐ -
- พัฒนาการของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - ๑๒ -
- แนวคิดในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภค - ๑๓ -
- การคุ้มครองผู้บริโภคในต่างประเทศ - ๑๕ -
- เรียนรู้จากซีกโลกเหนือ - ๑๖ -
- ผู้บริโภคในประเทศญี่ปุ่น - ๑๗ -
- ระบบคุ้มครองผู้บริโภค - ๑๘ -
- สรุปผลการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
สำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๔ -

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (๑๓)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง) (๑๙)
- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (๕๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวม ๗ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๒. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดยนางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดยนางสาวสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคในฐานะผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๒๓๐ คน ต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๔. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดยนางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓

๕. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดยนางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๖. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๓

๗. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เสนอโดย นายวรงค์ เดชกิจวิกรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓

โดยที่ประชุมเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ทั้ง ๗ ฉบับ นั้น มีหลักการเป็นไปในทำนองเดียวกัน จึงเห็นควรให้นำมาพิจารณารวมกัน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี เป็นหลักในการพิจารณา ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๖ ฉบับ

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑ วรรคสอง บัญญัติว่า

“ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย”

ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอ ขึ้นมา พิจารณารวมกันไป และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๗ ฉบับ พร้อมกันไปด้วย คะแนนเสียง ๒๔๗ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๗๘ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง และได้มีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๔ คน เพื่อพิจารณาด้วยเหตุที่มีร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมการพิจารณาอยู่ด้วย ตามมาตรา ๑๖๓ วรรคสี่^๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น จำนวนคณะกรรมการวิสามัญ ต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๔ คน ประกอบด้วย

*๑. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	เป็นประธานคณะกรรมการ
**๒. นายไพโรจน์ พลเพชร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอรรถพร พลบุตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
*๕. รองศาสตราจารย์จิราพร ลิ้มปานานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายพิรพันธุ์ พาลุสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นางสาวมลลิกา จิระพันธุ์วณิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
*๘. นายนิโรธ เจริญประกอบ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
**๙. รองศาสตราจารย์วิทยา กุลสมบูรณ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๐. นางชมภู จันทาทอง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
*๑๑. นายวรรณชัย บุญบำรุง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๒. นายนิยม เวชกามา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
**๑๓. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๔. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
**๑๕. นางสาวกรรณิการ์ กิจติเวชกุล	**๑๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กอบชัย ภัทรกุลวณิช
๑๗. นายขจิตร์ ชัยนิคม	**๑๘. นางจรรยา แสนสุภา
**๑๙. รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	๒๐. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๓ วรรคสี่ บัญญัติว่า

“ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นซึ่งแจ้งหลักการของร่างพระราชบัญญัติและคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดด้วย”

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนรัฐบาล

** หมายถึง กรรมการในสัดส่วนผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

**๒๑. นางสาวชลม เกตุจินดา	**๒๒. นายชัยรัตน์ แสงอรุณ
๒๓. นายดนุพร ปุณณกันต์	**๒๔. นายดำรง พุฒตาล
**๒๕. นายเดชา เปรมฤดีเลิศ	*๒๖. นายถนอม อ่อนเกตุพล
๒๗. นายถาวร จำปาเงิน	๒๘. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ธำชัย
๒๙. นายธน์สร์ ทวีเกื้อกูลกิจ	๓๐. นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์
๓๑. นางนฤมล ธารดำรงค์	**๓๒. นายนิมิตร เทียนอุดม
๓๓. พันตำรวจโท นกุล แสงศิริ	๓๔. นายบรรพต ตันธีรวงศ์
**๓๕. นางสาวบุญยืน ศิริธรรม	๓๖. นายประพนธ์ นิลวัชรเมธี
**๓๗. นายประวิทย์ ลีสถาพรวงศา	**๓๘. นายพนัชนร สุนทรภิมุข
๓๙. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	**๔๐. นายไพบูลย์ ช่วงทอง
๔๑. นายไพศาล ยิ่งสมาน	๔๒. นายภคพล เพ็ชรกิ่ง
๔๓. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	**๔๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณ ศรีวิริยานุภาพ
๔๕. นายวัชร เพชรทอง	๔๖. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์
๔๗. นายสกลธี ภัททิยกุล	๔๘. นายสมควร โอบอ้อม
๔๙. นายสมโภช สายเทพ	**๕๐. นางสุภาพร ถิ่นวัฒนากุล
๕๑. นางอนุรักษ์ บุญศล	๕๒. นางอนุสรฯ ยังตรง
๕๓. นางอานิก อัมระนันท์	๕๔. นายอุดร ทองประเสริฐ

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันอังคารที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนถึงมาตรา ๘ จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อนำกลับไปพิจารณาบททวนใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาเมื่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ (ฉบับปรับปรุง) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันพุธที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

** หมายถึง กรรมการในสัดส่วนผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

* โปรดดูรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง) ในภาคผนวก หน้า (๑๙)

ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษเมื่อวันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๐๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ด้วยคะแนนเสียง ๒ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔^๕

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่า เห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๕ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมพิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการดังกล่าวรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๕ โปรดดูร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๕๑)

^๕ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมิได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัตินั้นดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๒ เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑ วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย”

๕. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ภายใต้อาณัติไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของหน่วยงานของรัฐหรือผู้ประกอบการ

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ หมวด ๑ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๗.๑.๑ กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

๗.๑.๒ กำหนดให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใด จังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

๗.๑.๓ กำหนดให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เฉพาะกิจการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๗.๑.๔ กำหนดเงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๓๔

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกา โดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๕) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๓) และ (๕) ต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ

๗.๑.๕ กำหนดให้องค์การสามารถเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๘ (๒) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกแทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

๗.๑.๖ กำหนดให้รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ตามมาตรา ๘ (๓) หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๔) และ (๕) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๒) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

๗.๑.๗ กำหนดการเก็บรักษา การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการจัดทำบัญชี และการจัดทำงบการเงินขององค์การ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำการรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

๗.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๗.๒.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยในจำนวนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

(ก) ด้านการเงินและการธนาคาร

(ข) ด้านการบริการสาธารณะ

(ค) ด้านที่อยู่อาศัย

(ง) ด้านบริการสุขภาพ

(จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป

(ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม

(ช) ด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

(๒) กรรมการจำนวนแปดคนซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขตตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และเลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

๗.๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือก

เป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการหรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ

๗.๒.๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกสภานายความ

(๒) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย

(๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

(๖) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์

(๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(๘) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีเลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์กรทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

๗.๒.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใด
ตามมาตรา ๑๖

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหา
มอบหมาย

๗.๒.๕ กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการคัดเลือกกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานคร
เป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนประชากร
ใกล้เคียงกัน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคมที่ประสงค์จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้น
ทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์
ในเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
ในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่ง
อย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่ง
จำนวนหนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง
การเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

(ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน โดยในวันที่ได้
มีการเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครอง
ผู้บริโภค และมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้บริโภคที่เสนอมาหรือองค์กรผู้บริโภคอื่นที่ขึ้นทะเบียน
ในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อผู้แทน
องค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไป
จำนวนสิบคนแรกของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวน
เขตละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขต
เป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละเขตนั่น ๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภคมตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา

๗.๒.๖ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

๗.๒.๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการ

ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองในด้านเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๕) แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไปเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไป ให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๑๖ ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ต้องให้ได้สัดส่วนของเพศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือก

อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

๗.๒.๘ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐในการตราและ
การบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

(๒) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและ
รายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี
สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงาน
ของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว
ต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณา
ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค
ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๔) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กร
ผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และ
ดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือ
ศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการ
อาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุด
เห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือ
ค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้น
ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๖) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา
และเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น
จากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ

(๘) จัดให้มีการประชุมสมัชชาองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
เพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์กร และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน
ของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

(๙) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๑๐) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ

(๑๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ

(๑๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๓) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๗.๒.๙ กำหนดการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย

๗.๒.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็วเกี่ยวกับการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควร ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองรายงานผลการพิจารณา และการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

๗.๒.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการอาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว

๗.๒.๑๒ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

๗.๒.๑๓ กำหนดการแต่งตั้งคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๗.๒.๑๔ กำหนดเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๗.๒.๑๕ กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์การ และในด้านการสนับสนุนจากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรา นี้ด้วยก็ได้

๗.๒.๑๖ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภากายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภากายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

๗.๓ หมวด ๓ เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๗.๓.๑ กำหนดการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ รวมทั้งกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของเลขาธิการ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการ

ขององค์การ

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓ ข.

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ

๗.๓.๒ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

๗.๓.๓ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๘ วรคสอง

(๔) ไม่ผ่านการประเมิน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

๗.๓.๔ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๗.๓.๕ กำหนดให้เลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก หรือจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่เลขาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

๗.๔ บทเฉพาะกาล

๗.๔.๑ ในวาระเริ่มแรก กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการเลือกคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๔ ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

๗.๔.๑ ในวาระเริ่มแรก กำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ได้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑. นายนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำหรับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปพอสังเขปได้ว่า

(๑) กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒) กำหนดให้เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย

(๒.๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒.๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๒.๓) รายได้อื่น ๆ

ทั้งนี้ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

(๓) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ประกอบด้วย

(๓.๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภค จำนวน ๗ คน

(๓.๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต จำนวน ๘ คน

โดยในการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธาน และรองประธานกรรมการ ๑ คน

(๔) กำหนดให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ ทำหน้าที่ควบคุมดูแลงานขององค์การ โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

(๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหาในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย

(๕.๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕.๒) นายกสภาทนายความ

(๕.๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๕.๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕.๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

(๕.๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

(๕.๗) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์

(๕.๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

โดยคณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

๒. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เกียรติพัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคม พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการองค์การอิสระผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ โดยให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรกำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐเพื่อทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคในฐานะผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคม พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการองค์การอิสระผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายและกฎและให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรกำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๕. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๖. นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ซึ่งอยู่ในคณะผู้ร่วมเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ที่มีนายวิชาญ มินชัยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๗. นายวรงค์ เดชกิจวิกรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ได้แถลงหลักการและเหตุผลเสร็จแล้ว ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้เกี่ยวข้อง ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายอย่างกว้างขวาง

(๑) เกี่ยวกับเงินค่าตอบแทน และเบี้ยประชุม ของกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ไม่สมควรให้กรรมการดังกล่าวสามารถกำหนดอัตราเงินค่าตอบแทนและเบี้ยประชุม ได้โดยอิสระดังเช่นกรรมการในองค์การมหาชน เพราะอาจทำให้การกำหนดอัตราเงินค่าตอบแทนและเบี้ยประชุม สูงเกินความเหมาะสม นอกจากนี้ ควรกำหนดให้กรรมการต้องปฏิบัติงานเต็มเวลาด้วย

(๒) เกี่ยวกับที่มาของคณะกรรมการสรรหา ไม่ควรกำหนดให้มีตัวแทนที่มาจากภาครัฐ เพราะอาจทำให้คณะกรรมการที่ได้มาขาดความเป็นอิสระได้

(๓) เกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคควรกำหนดให้มีความชัดเจน โดยต้องเป็นบุคคลผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านองค์การคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้ง ต้องรู้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการแข่งขันทางธุรกิจเพื่อมิให้ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต หรือผู้บริการเอารัดเอาเปรียบประชาชนผู้บริโภค ดังนั้น จึงควรกำหนดให้มีมาตรการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

(๔) เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งได้รับคัดเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี ควรมีการปรับปรุงโดยแก้ไขเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี นอกจากนี้ ควรกำหนดให้กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ต้องไม่เป็นกรรมการในองค์กรอื่นอีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้กรรมการรับเงินค่าตอบแทน และเบี้ยประชุมหลายทาง และเพื่อให้กรรมการดังกล่าวได้ทำงานอย่างเต็มที่

(๕) เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ควรกำหนดให้มีความแตกต่างจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ เพื่อมิให้อำนาจหน้าที่ไปซ้ำซ้อนกัน

(๖) กำหนดให้มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเฉพาะกรณี เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน และให้จัดทำรายงานประจำปีเพื่อเสนอต่อรัฐสภา

(๗) ควรกำหนดกลไกในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการในกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นธรรม โดยอาจกำหนดให้อำนาจวุฒิสภาสามารถถอดถอนกรรมการในกรณีดังกล่าวได้

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

(๘) ในกรณีที่มีการคัดค้านผลการคัดเลือกคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ควรกำหนดให้มีบทบัญญัติเพื่อรองรับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคต่อไป ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการจัดตั้งองค์การต้องสะดุดหยุดลง

(๙) เกี่ยวกับตัวแทนผู้บริโภค ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคของหน่วยงานของรัฐ ควรกำหนดให้ตัวแทนผู้บริโภคมีอำนาจในการเรียกบุคคลหรือเอกสารมาชี้แจง รวมถึงในการฟ้องคดีแทนผู้เสียหาย เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็วขึ้น

๑.๒ นายนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ดังนี้

เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีปัญหาเกิดขึ้นมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างมิติใหม่ในการคุ้มครองผู้บริโภคจึงได้มอบนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เน้นการทำงานเชิงรุกตามแนวทาง ๓ ประสาน คือการประสานกับองค์กรภาครัฐ ภาคผู้ประกอบการ และภาคประชาชน

ส่วนนโยบาย ๓ ประสาน คือ

(๑) การประสานความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิของผู้บริโภค ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และรู้จักปกป้องรักษาสิทธิของตนเองมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการซื้อสินค้าหรือบริการ

(๒) การประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ผลิตสินค้าและบริการ ให้ผลิตสินค้าและบริการที่ได้คุณภาพมาตรฐาน และรวมถึงการร่วมมือกันของผู้ประกอบการในแต่ละสาขาให้ช่วยกันกำกับดูแลผู้ประกอบการด้วยกันเอง เพื่อความเป็นธรรมกับผู้บริโภค

(๓) การประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชนเพื่อร่วมกันทำงานเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้มากขึ้น โดยส่งเสริมบทบาทของกันและกันให้ทำงานได้อย่างเต็มความสามารถ โดยการสนับสนุนการทำงานของ สคบ. เพื่อให้การคุ้มครองผู้บริโภคมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำหรับประเด็นข้อสังเกตที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นนั้น จะได้นำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ทั้ง ๗ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๔๗ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ๗๘ เสียง และงดออกเสียง ๑ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๕๔ คน เพื่อพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

๒. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองและวาระที่สาม

๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

(๑) ร่างมาตรา ๘ เกี่ยวกับเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี ควรกำหนดจ่ายให้เพียงพอกับการบริหารจัดการ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดตั้งองค์การนี้สามารถดำเนินการบริหารจัดการได้อย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน
- เกี่ยวกับเงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้แก่องค์การนั้น เกรงว่าการรับเงินและทรัพย์สินดังกล่าวจะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และจะทำให้การดำเนินงานขององค์การขาดความเป็นอิสระได้

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- เกี่ยวกับทุนประเดิมขององค์การนี้ ตามร่างมาตรา ๘ (๑) ที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนก่อนการดำเนินการขององค์การนั้น ต้องจัดสรรให้เพียงพอและเหมาะสมกับภารกิจตามอำนาจหน้าที่ขององค์การด้วย
- เกี่ยวกับเงินอุดหนุนทั่วไปตามร่างมาตรา ๘ (๒) ที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุน โดยกำหนดให้รัฐบาลอุดหนุนต้องไม่น้อยกว่า ๓ บาทต่อหัวประชากรนั้น มีความเห็นว่า กำหนดให้น้อยเกินไปซึ่งไม่สอดคล้องกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การ แต่เห็นสมควรกำหนดให้รัฐบาลอุดหนุนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ บาทต่อหัวประชากร น่าจะเหมาะสมกว่า

กรรมาธิการชี้แจงว่า

- ตามร่างมาตรา ๘ (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนตามมาตรา ๒๘/๑ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค การจัดตั้งองค์การและการบริหารงานขององค์การ
- เหตุผลที่คณะกรรมการกำหนดเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ บาทต่อหัวประชากร ทั้งนี้ เพื่อบริหารการดำเนินการของคณะกรรมการในระยะเริ่มแรกเท่านั้น แต่ต่อไปจะมีการปรับในอัตราที่เพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับภารกิจขององค์การได้
- เกี่ยวกับเงินหรือทรัพย์สิน ที่มีผู้บริจาคหรืออุทิศให้ที่มีความเป็นห่วงว่าจะทำให้การดำเนินการขององค์การขาดความเป็นอิสระนั้น ซึ่งในประเด็นนี้ทางคณะกรรมการ ได้มีการถกเถียงกันมาก ดังนั้น จึงได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับการรับเงินหรือทรัพย์สินต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงานหรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ ไว้ในร่างมาตรา ๘ วรรคสอง ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

(๒) ร่างมาตรา ๑๑ เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ในประเด็นนี้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง โดยแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ มีความไม่เห็นด้วยกับการที่คณะกรรมการธิการได้แก้ไข โดยการกำหนดหลักการให้กรรมการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่คณะกรรมการสรรหาดำเนินการคัดเลือกกรรมการจำนวน ๗ คนจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนั้น โดยได้กำหนดจำนวนในกรรมการดังกล่าวต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่ง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากการพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่ผ่านมาไม่เคยมีการกำหนดสัดส่วนจำนวนกรรมการเป็นตัวเลขร้อยละในลักษณะเช่นนี้ไว้ในกฎหมายฉบับใดแต่ประการใด

ฝ่ายที่ ๒ มีความเห็นด้วยกับการที่คณะกรรมการธิการได้แก้ไข ที่ได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับจำนวนกรรมการดังกล่าว ต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่ง จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ด้วยเหตุผลที่ว่าสัดส่วนกรรมการหญิงและชาย จะได้มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นบทบังคับที่ทำให้เกิดผลทางปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

กรรมาธิการชี้แจงว่า

- เหตุผลที่คณะกรรมการกำหนดสัดส่วนชายและหญิง ในจำนวนกรรมการอย่างน้อยต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ไว้ในร่างมาตรา ๑๑ (๑) ทั้งนี้ก็เพื่อให้สัดส่วนในกรรมการหญิงและชาย มีความใกล้เคียงกันและสอดคล้องกันกับรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๘๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน เพราะที่ผ่านมากฎหมายหลายฉบับได้กำหนดหลักการกว้าง ๆ เอาไว้ โดยต้องคำนึงถึงสัดส่วนหญิงและชายที่ใกล้เคียงกันไว้ แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา ยังไม่สามารถบังเกิดผลเป็นรูปธรรมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแต่ประการใด ด้วยเหตุนี้ ทางคณะกรรมการธิการจึงได้กำหนดจำนวนตัวเลขที่แน่นอนไว้

ท้ายที่สุด คณะกรรมาธิการจึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ตอนท้าย ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“ฯลฯ

ฯลฯ

(๑) กรรมการ จำนวน ๗ คน ... โดยในจำนวนกรรมการดังกล่าวต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่ง กรรมการดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายใกล้เคียงกัน

ฯลฯ

ฯลฯ”

อนึ่ง สำหรับการกำหนดสัดส่วนจำนวนในกรรมการดังกล่าว อย่างน้อยต้องมีสัดส่วนเพศใดเพศหนึ่งจำนวน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ นั้น ทางคณะกรรมการธิการ จึงนำไปกำหนดเป็นข้อสังเกตเพิ่มเติมไว้

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

**(๓) ร่างมาตรา ๑๒ เกี่ยวกับ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า**

ในกรณีที่ คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสาม
ของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
ตามร่างมาตรา ๑๔ (๕) แล้ว บุคคลผู้นั้นจะสามารถมีสิทธิกลับเข้าเป็นกรรมการได้อีกหรือไม่ จะเข้า
ลักษณะต้องห้ามตามร่างมาตรา ๑๒ หรือไม่ อย่างไร

กรรมาธิการชี้แจงว่า

สำหรับประเด็นนี้ บุคคลในกรณีดังกล่าวนี้จะไม่สามารถมีสิทธิกลับเข้ามาดำรงตำแหน่ง
เป็นกรรมการได้อีก เพราะเหตุว่ามีลักษณะต้องห้าม เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ
หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจตามร่างมาตรา ๑๒ (๕)

**(๔) ร่างมาตรา ๑๒/๑ เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า**

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหา ที่จะมาดำเนินการคัดเลือก
กรรมการนั้น เห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาควรเป็นบุคคลผู้ที่มีความรู้และ
มีประสบการณ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคเฉพาะด้าน เพื่อที่จะมาดำเนินการคัดเลือกกรรมการ
ดังกล่าวด้วย

**(๕) ร่างมาตรา ๑๒/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) เกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า**

เกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา ที่ได้คัดเลือกกรรมการจำนวน ๗ คน
จากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ที่กำหนดให้ผู้แทนองค์กร
ผู้บริโภคเสนอชื่อ “ด้านละ ๑ คน” ควรแก้ไขเป็น “ด้านใดด้านหนึ่ง จำนวน ๑ คน” จะเป็น
การเหมาะสมกว่า

กรรมาธิการชี้แจงว่า

เหตุที่ทางคณะกรรมาธิการกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการคัดเลือกกรรมการ
จำนวน ๗ คน จากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จำนวน
“ด้านละ ๑ คน” ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ได้มีตัวเลือกบุคคลจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคด้านต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ในที่สุด คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๒/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ใหม่
ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“ฯลฯ

ฯลฯ

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่งจำนวน
ด้านละหนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง
การเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

ฯลฯ

ฯลฯ”

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

**(๖) ร่างมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑/๔) เกี่ยวกับเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของกรรมการ
กรรมการผู้สงวนความคิดเห็น อภิปรายว่า**

ในการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง เพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค ควรกำหนดให้
คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินการ
ฟ้องคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ น่าจะเหมาะสมกว่า

กรรมการชี้แจงว่า

เกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง เพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค
ทางคณะกรรมการ ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการโดยความเห็นชอบ
ของอัยการสูงสุด ทั้งนี้ ก็เพื่อให้มีอำนาจดำเนินคดีแก่ผู้กระทำละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในศาลได้
ด้วยเหตุว่า พนักงานอัยการเป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการดำเนินคดี ทั้งทางแพ่ง
ทางอาญาและทางปกครอง ก็เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและคุ้มครองสังคมตามพระราชบัญญัติองค์กร
อัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ. ๒๕๒๒ ด้วย

อนึ่ง มีกรรมการขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง
(๑/๔) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของ
กรรมการผู้สงวนความเห็น เป็นดังนี้

(๑/๔) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง
เพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้
อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และ
ในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภค
ที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง
แต่ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

**(๗) ร่างมาตรา ๑๙ เกี่ยวกับเกี่ยวกับ คุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การ
อิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค**

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

ในประเด็นนี้ เกี่ยวกับ คุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการ
คุ้มครองผู้บริโภคตามร่างมาตรา ๑๙ (๔) ที่กำหนดให้ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ ไม่เห็นด้วย ที่กำหนดคุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ด้วยเหตุว่า การบัญญัติ
ในลักษณะเช่นนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาการตีความในทางปฏิบัติได้ในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับ
ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ว่าจะมีขอบเขตการพิจารณาแค่ไหนเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

ฝ่ายที่ ๒ มีความเห็นด้วยกับการที่กำหนดคุณสมบัติของเลขาธิการ ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายในกรณีที่ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ อันเป็นความผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงก็ตาม และได้รับอานิสงส์จากกฎหมายนิรโทษกรรมจึงกลายเป็นผู้บริสุทธิ์ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อน ซึ่งการบัญญัติเช่นนี้จะครอบคลุมถึงบุคคลดังกล่าวที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการ ซึ่งจะทำให้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ (๔) ได้ด้วย

กรรมาธิการชี้แจงว่า

การบัญญัติในลักษณะเช่นนี้ ก็เพื่อเป็นการเน้นย้ำคุณสมบัติของเลขาธิการให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคณะกรรมการจะต้องหาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีการรับรองตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มาประกอบการพิจารณาด้วย

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็น

นิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ภายใต้การควบคุมหรือโดยอ้อมของหน่วยงานของรัฐหรือผู้ประกอบการ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีผู้บริโภค ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการ
คุ้มครองผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ผู้ยื่นข้อกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ยื่นข้อกล่าวหาต่อศาลอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ การบริหารและการดำเนินงาน

คณะกรรมการธิการตัดออก

คณะกรรมการธิการตัดออก ดังนี้

“หมวด ๑

การบริหารและการดำเนินงาน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการธิการ

ส่วนที่ ๑ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

“ส่วนที่หมวด ๑

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ มาตราหนึ่ง รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้บริหารเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๑/๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๑/๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๓) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๑/๒) และ (๓) ต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๘/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๘/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ตามมาตรา ๘ (๑/๑) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

(มาตรา ๘/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๙)

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ตามมาตรา ๘ (๑/๒) หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยจ่ายเงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๑/๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

(มาตรา ๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๐)

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๐ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทางการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทศรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์กร และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำการรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ
(ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๑)

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการองค์การอิสระ มีการแก้ไข
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ศัพท์ที่หมวด ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ซึ่งได้รั้ขเลือกสรรมาจตุตตทที่ป็นผู้แทนองค์ตรัฐบริโภตที่คิาเงินฝนอย่างค่อนึงนงป็นเวลาไม้น้อยกว่๑ตอปี ประกอบด้วย

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ ~~พรรคการเมือง~~ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือก

เป็นกรรมการ ~~พรรคการเมือง~~ ๑๒ (๑๒)

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบ ~~การทุจริตต่อหน้าที่หรือความซื่อสัตย์สุจริต~~ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือก เป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง ~~หรือเป็นสมาชิกพรรคการเมือง~~

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ

(มาตรา ๑๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๒/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ
คณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกสภานายความ

(๒) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย

(๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

(๖) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์

(๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ประกอบด้วย

(๘) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา
โดยมีเลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการ
ของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง
และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ
(มาตรา ๑๒/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๒/๒

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๒/๒ ให้คณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใด
ตามมาตรา ๑๒/๓

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหา
มอบหมาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ
(ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๒/๓

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๒/๓ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภครู้สึกพอใจที่จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์ในเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

_____ (ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จำนวนด้านละหนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

_____ (ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน โดยในวันที่ได้มีการเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้บริโภคที่เสนอมาหรือองค์กรผู้บริโภครู้สึกพอใจที่ขึ้นทะเบียนในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขตเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละเขตนั่นๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภคตามวรรคหนึ่งแล้วให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา”

อนึ่ง คณะกรรมการธิการได้มีการแก้ไขความในมาตรา ๑๒/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่งจำนวนห้าคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ และที่แก้ไขใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๑๒/๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

(มาตรา ๑๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพการเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคโดยที่พ้นมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๖

(๓) หรือ (๕) พ้นสภาพการเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคโดยที่พ้นมาตรา ๑๒/๓ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๒/๓ (๕) แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไป

หรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและดำเนินคดีดังกล่าว ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง แต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๑/๕) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑/๖) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๑/๗) จัดให้มีการประชุมสมัชชาขององค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์การ และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑/๘) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหารและลูกจ้าง

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ

(๔) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและลูกจ้าง

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๓) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

อนึ่ง มีกรรมการขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ไขความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑/๔) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการการเงินชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมการผู้สงวนความเห็น ดังนี้

นายบรรพต ตันธีรวงศ์ นายบุญยอด สุขถิ่นไทย และนายอรรถพร พลบุตร (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑/๔) เป็นดังนี้

(๑/๔) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นที่สุด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการเงินและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมการผู้สงวนความเห็นและคณะกรรมการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๑๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๕/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๕/๑ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

(มาตรา ๑๕/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๐)

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ ระเบียบหรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการ

พิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการดำเนินการตรวจและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ
(มาตรา ๑๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๑)

มาตรา ๑๖/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๖/๑ คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๘ อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ
(มาตรา ๑๖/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๒)

มาตรา ๑๗ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๑๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๓)

มาตรา ๑๘ ไม่มีการแก้ไข
(มาตรา ๑๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๔)

มาตรา ๑๘/๑ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๘/๑ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๑๘ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ
(มาตรา ๑๘/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๕)

มาตรา ๑๘/๒

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๘/๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์กร และในด้านการสนับสนุนจากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรานี้ด้วยก็ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการการ (มาตรา ๑๘/๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๖)

มาตรา ๑๘/๓

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๘/๓ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการการ (มาตรา ๑๘/๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๗)

ส่วนที่ ๓ ผู้อำนวยการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“ส่วนที่หมวด ๓

ผู้ชี้แจงต่อศาลเลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

มาตรา ๑๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๙ ให้มีผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับแต่งตั้ง

(๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการ

ขององค์การตามวรรค ๕

(๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒ ข.

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

(มาตรา ๑๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒๐ ให้ผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงไม่ขอรับปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนขององค์กรที่ตนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

(มาตรา ๒๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้ซึ่งพ้นตำแหน่งเลขาธิการ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง

(๔) ไม่สามารรถปฏิบัติหน้าที่ได้ซึ่งมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งที่

ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

(มาตรา ๒๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๐)

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งพ้นตำแหน่งเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ
ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และ
การบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
กฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
ผู้ซึ่งพ้นตำแหน่งเลขาธิการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

(มาตรา ๒๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๑)

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒๓ ให้ผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการการ
(มาตรา ๒๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๒)

หมวด ๒ คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก ดังนี้

“หมวด ๒

คณะกรรมการสรรหา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) นักวิชาการด้านกฎหมาย

(๓) ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน

(๔) ประธานคณะกรรมการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

(๕) ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๖) ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๗) ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(๘) ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอื่น

ในกรณีที่กรรมการสรรหาใดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ให้กรรมการสรรหาอื่นในคณะกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่แต่งตั้งให้

กรรมการสรรหาที่ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีสรรหาเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสรรหา

ให้ผู้สมัครเป็นเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ให้องค์การพิทักษ์ที่ดินของคณะรัฐมนตรี

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕

คณะกรรมการตัดออก

คณะกรรมการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๒๕ ให้คณะรัฐมนตรีสรรหาเลขาธิการคนหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ทำหน้าที่เลขาธิการ วิธีสรรหา และระยะเวลา ตลอดจนตำแหน่งอื่นใด
ตามมาตรา ๒๖

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะรัฐมนตรี
มอบหมาย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖

คณะกรรมการตัดออก

คณะกรรมการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๒๖ สรรหาเลขาธิการตามมาตรา ๑๑ มาตราหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรี
สรรหาตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้องค์การผู้บริโภคมุ่งเป้าไปที่ประสงค์ให้ผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ
มาขึ้นทะเบียน

(๒) จัดให้องค์การผู้บริโภคมุ่งเป้าไปที่ประสงค์ให้ผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการของ
หนึ่งข้อต่อไปนี้ ดังนี้

(๑) กรรมการขององค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอันประกอบด้วย

(๒) กรรมการขององค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคอันประกอบด้วย

(๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือขอข่มขู่ให้เป็นผู้แทนขององค์การผู้บริโภคมุ่งเป้า
ทะเบียนตาม (๑) (๒) เลือกตั้งให้มีอำนาจเลือก

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือขอข่มขู่ให้เป็นผู้แทนขององค์การผู้บริโภคมุ่งเป้า
ทะเบียนตาม (๑) (๒) เลือกตั้งให้มีอำนาจเลือก

“การดำรงเป็นกลางของบรรดาชนชั้น ให้เป็นไปโดยบริสุทธิ์เที่ยงแท้ วิชิตาม และระบอบประชาธิปไตย
ที่นิยมของชนกลางชนชั้นกลางประเทศทั้งหลาย”

คณะกรรมการจัดการตัดออก

[illegible]

มีการแก้ไข

“มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๕ ๑๒/๑
ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ พรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๒๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๓)

มาตรา ๒๘/๑

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๒๘/๑ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๑๔ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการการ
(มาตรา ๒๘/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๔)

มาตรา ๒๙

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๒๙ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้คณะรัฐมนตรีตั้งผู้บริโภตซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๒๐ จัดทำแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและบริหารงานขององค์การเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในดำเนินการและบริหารงานตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการตั้งผู้บริโภตเสนอต่อทบวงมหาดไทยที่ส่งต่อทบวงมหาดไทย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการการ

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง
พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างเสร็จแล้ว

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๔ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนั้นสมาชิก
อาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

๒.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๐๑ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒ เสียง และงดออกเสียง ๓ เสียง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ^{*}

๑. เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและมีความรู้ข้อมูลด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาสามารถจะอำนวยความสะดวกแก่การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานดังกล่าว สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๒. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้องค์การอิสระสามารถส่งผู้แทนเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสินค้าและบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

และคณะกรรมการมีข้อสังเกตเพิ่มเติมในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. ในการคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) คณะกรรมการสรรหาควรสรรหาให้ได้สัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐

๒. ในการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภคตามมาตรา ๑๕ (๑/๒) ให้คณะกรรมการตรวจสอบร่วมกับองค์กรคุ้มครองผู้บริโภคตามกฎหมายอื่นเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภคด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ และข้อสังเกตเพิ่มเติมของคณะกรรมการฯ ด้วยคะแนนเสียง ๓๐๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๒ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง

^{*} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๗ กำหนดว่า

“ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ถ้าคณะกรรมการฯ เห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการฯ เพื่อให้สภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม”

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้จัดตั้งองค์การอื่นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเสนอ รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๑๖) โดยให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖) และให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

(๒) เงินและทรัพย์สินขององค์การ

กำหนดให้องค์การมีเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานขององค์การ ประกอบด้วย (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี (๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และ (๓) รายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘) โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตาม (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ ซึ่งองค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ แต่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินรายได้ตาม (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนสิบห้าคน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี และบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ ก. คุณสมบัติ ได้แก่ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒) ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ดิตยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง

สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย (๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนานาชาติ (๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต จำนวนแปดคน เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน โดยให้อำนาจการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยการฯ อาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ คือ (๑) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ (๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องการบริหารงานทั่วไปขององค์การ การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหาร การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง การบริหารและการจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ (ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของพนักงานและลูกจ้าง และกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร (ร่างมาตรา ๑๕) โดยคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗) .

กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และอาจพ้นจากตำแหน่งได้ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคร (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุประพฤติดูหมิ่นหรือหย่อนความสามารถ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

(๔) ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ และไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) คดีอาชญากรรม (๔) เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (๙) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ (ร่างมาตรา ๑๔)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่ (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัติบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒) และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐) ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๕) คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) นายกฤษฎาหมายความ (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (๗) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยคณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่กรรมการสรรหาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน (ร่างมาตรา ๒๔) คณะกรรมการสรรหา มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดเพื่อสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และดำเนินการสรรหาโดย

(๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน

(ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน

(๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกัน โดยมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการสรรหาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖)

ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

๒. ส่วนราชการผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ

๓.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๑ โดยให้ประชาชนในฐานะผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

๓.๓ ปัญหาและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

องค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระตามร่างพระราชบัญญัติเดิมคือร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสี่ยงจากประชาชนในฐานะผู้บริโภคส่วนใหญ่เรียกร้องให้แยกออกมาเป็นร่างพระราชบัญญัติเฉพาะ เนื่องจากยังคงผูกพันกับส่วนราชการ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค*

๓.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ

๓.๔.๑. ให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นคณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

(ร่างมาตรา ๔)

๓.๔.๒. กำหนดให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่รับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคเพื่อให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

(ร่างมาตรา ๙)

* บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เรื่องเสร็จที่ ๑๐๕-๑๐๖/๒๕๕๐

๓.๔.๓. ให้มีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ และให้มี พนักงานและลูกจ้างในสำนักงาน

(ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

- ไม่พบทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันได้

๓.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องได้

- ความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ

๔. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภค แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงาน คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัตินี้

(ร่างมาตรา ๒๓)

๕. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๕.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากการตรากฎหมาย การออกกฎ ข้อบังคับ และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ยังมิได้มีการรับฟังความเห็นจากตัวแทนผู้บริโภคที่แท้จริง ทำให้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และการ กำหนดมาตรการต่างๆ ที่กำหนดขึ้นไม่อาจบังคับการเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ตลอดจนการขาดองค์การที่เป็นตัวแทนผู้บริโภค ในการศึกษาวิจัยให้ความรู้ต่างๆ แก่ผู้บริโภครวมทั้งในการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการ คุ้มครองผู้บริโภค สมควรมีองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๕.๒ การใช้บังคับกฎหมาย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการเสนอตามความจำเป็น

๕.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายนี้ให้ความสำคัญแก่ภาคประชาชนในฐานะผู้บริโภคในการมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมของภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค

๖. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๗. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๗.๑ ไม่เป็นภาระแก่ประชาชนในฐานะผู้บริโภค แต่จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม

๗.๒ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ต้องรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภค เกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

๗.๓ เป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะผู้บริโภค จึงให้มีองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นตามเจตจำนงของรัฐ

๘. ความพร้อมของรัฐ

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระ จึงกำหนดให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการเสนอตามความจำเป็น ดังนั้น จึงย้อมต้องกำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติสนับสนุนร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รองเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ทำหน้าที่คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

๑๐.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้พิจารณาพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อผู้บริโภค พ.ศ. ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้เสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง

ผู้บริโภคร่วมพิจารณาในการยกร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย^๒ และข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี
แล้วนำเรียนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์) พิจารณาแล้ว
ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๒ ฉบับ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง
ผู้บริโภคได้เสนอ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งเป็น
ร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้แยกออกจากร่าง
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง
ผู้บริโภค โดยปรับปรุงจากร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยตัดข้อความ
ในหมวด ๓/๑ เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคใน
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกไป และให้คงไว้ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ได้แก่ หน้าที่ของ
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคในการไกล่เกลี่ยหรือประนีประนอมข้อพิพาทเกี่ยวกับการละเมิด
สิทธิของผู้บริโภค การคุ้มครองผู้บริโภคจากบริการที่อาจเป็นอันตราย มาตรการคุ้มครองผู้บริโภค
เกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการธุรกิจจัดเก็บหรือเรียกคืนสินค้าที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค
และให้มูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองมีสิทธิในการดำเนินคดีเพื่อผู้บริโภค

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบและคานอำนาจ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ร่วมกับคณะกรรมการธิการการ
คุ้มครองผู้บริโภค สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในอนุกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
องค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายวิทยา กุลสมบูรณ์ และ นางสาวสารี อ๋องสมหวัง เป็นต้น ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติ
องค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการดำเนินการมาโดยตลอดระยะเวลาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย (พุทธศักราช ๒๕๔๐) มีผลบังคับใช้

^๒ คำสั่งคณะกรรมการธิการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ ๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ.

การคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในประเทศไทย*

สิทธิผู้บริโภคในประเทศไทย ได้ถูกรับรองไว้ในมาตรา ๕๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. ๒๕๔๑

๑. สิทธิที่จะได้รับข่าวสาร รวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
๒. สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
๓. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ
๔. สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา
๕. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

ลำดับและสถานการณ์สำคัญผู้บริโภค

ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เมืองผู้บริโภคเกิดขึ้น ๒ องค์กร ได้แก่ สมาคมพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทยและสมาคมพิทักษ์ประโยชน์ผู้บริโภค

ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ กรรมการศึกษาและส่งเสริมผู้บริโภคสภาสตรี จัดตั้งโครงการสภาสตรีส่งเสริมผู้บริโภคและสมัครเป็นสมาชิกสมทบของสหพันธ์ผู้บริโภคสากล (CI)

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘-๒๕๒๕ เมืองผู้บริโภคพัฒนาเอกชนเกิดขึ้นมากมาย ในยุคความตื่นตัวทางการเมืองและยุคประชาธิปไตยแบ่งบาน เช่น กลุ่มศึกษาปัญหาฯ กลุ่มอาสาสมัครเพื่อผู้บริโภค หมอชาวบ้าน ชมรมแพทย์ชนบท ฯลฯ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ รัฐบาลศึกษาฤทธิ์ ปรามิข แต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ยังไม่ได้ทำอะไรก็เกิดการรัฐประหาร

รัฐบาลเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ โดยนายสมภพ โทตระกิตย์ ในฐานะรองนายกรัฐมนตรี ได้ยกร่างกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

ประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคปี ๒๕๒๒ มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีบทบาทในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ประชาชน และได้มีการแก้ไขกฎหมายอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๑

กลุ่มอาสาสมัครเพื่อผู้บริโภค มีการเคลื่อนไหวอย่างคึกคัก โดยมีแกนนำคนสำคัญคือ นายทวี กาญจนภุ ปณฺหาสำคัญที่ได้ดำเนินการในสมัยนั้น เช่น นมผง ผงชูรส นมขวด ยามาแมลง สิทธิผู้บริโภค เป็นต้น

กลุ่มองค์กรที่ทำงานในระยะนั้น เช่น สภาสตรีแห่งชาติ (๒๕๑๗) กลุ่มอาสาสมัครเพื่อผู้บริโภค (๒๕๒๓) กลุ่มศึกษาปัญหาฯ (๒๕๒๑) โครงการสมุนไพรรักษาตนเอง (๒๕๒๓) มูลนิธิหมอชาวบ้าน (๒๕๒๔) กลุ่มพลังผู้บริโภคแห่งประเทศไทย (๒๕๒๕) กลุ่มเยาวชนเพื่อผู้บริโภค (๒๕๒๕) ชมรมผู้บริโภคสยาม (๒๕๒๕)

องค์กรด้านสาธารณสุข รวมตัวกันก่อตั้ง คณะกรรมการประสานองค์กรเอกชนเพื่อการสาธารณสุขมูลฐาน (คปอส.) (๒๕๒๕) ซึ่งเป็นองค์กรประสานงานด้านสุขภาพ และได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

* ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณา วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยผู้แทนประชาชนผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ

คุณวิโรจน์ ณ บางช้าง ผลิตนิตยสารการบริโภค (The Consumer Magazine) ระหว่างปี ๒๕๒๗ - ๒๕๓๑

ปี พ.ศ.๒๕๓๔ นิตยสาร เบสต์บาย นิตยสารเพื่อการตัดสินใจเลือกซื้อ พ.ศ. (๒๕๓๔ - ๒๕๓๘)

ปี พ.ศ.๒๕๓๓ - ๒๕๓๕ คปอส. จัดประชุมหลายครั้ง เช่น ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะรวมพลังผู้บริโภค ผู้บริโภคไทยรวมพลังได้จริงหรือ

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖ คปอส. นำร่องโครงการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีกิจกรรมสำคัญคือ นิตยสารฉลาดซื้อเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่ไม่รับเงินจากโฆษณาซึ่งในช่วงแรกเป็นนิตยสารรายสองเดือน ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค ร้องทุกข์ ๑ ครั้งดีกว่าบ่นพันครั้ง (Complaint one time is better complain ๑,๐๐๐ times) เว็บไซต์ : www.consumerthai.org และนโยบายผู้บริโภค ได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค สำเร็จในวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๙ นิตยสารฉลาดซื้อได้รับการยอมรับเป็นสมาชิก ICRT เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๗

ปี พ.ศ.๒๕๓๖ เกิดองค์กรผู้บริโภคในภาคเหนือ โครงการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิต - ผู้บริโภคภาคเหนือ

ปี พ.ศ.๒๕๓๗ การทำงานคุ้มครองผู้บริโภคมีอิทธิพลกับสื่อมวลชนเพิ่มขึ้น เช่นมี Consumer Outlook ในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์

ปี พ.ศ.๒๕๓๘ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ “เสียงผู้บริโภค” ทุกวันจันทร์

ปี พ.ศ.๒๕๓๙ ชมรมผู้บริโภคอาหารปลอดภัยพิษ

ปี พ.ศ.๒๕๔๑ เปิดคอลัมน์ ผู้บริโภคในไทยโพสต์

ปี พ.ศ.๒๕๔๑ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (นพ.มงคล ณ สงขลา เลขาธิการ) สร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภคใน ๘ จังหวัด และร่วมมือจัดทำโครงการเฝ้าระวังสินค้าสุขภาพใน ๘ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ขอนแก่น มหาสารคาม สุราษฎร์ธานี สงขลา ฉะเชิงเทรา กรุงเทพฯ ทำให้เกิดความตื่นตัวและสนใจงานคุ้มครองผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น

ปี พ.ศ.๒๕๔๒ องค์กรผู้บริโภค และเครือข่ายองค์กรพันธมิตร จัดงานโหรีของห้วย ณ บ้านม้งคศิลา และจัดตั้งสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (สอบ.)

ปี พ.ศ.๒๕๔๓ เครือข่ายผู้บริโภคร่วมผลักดันกฎหมายหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ อีก ๑๐ เครือข่าย ได้แก่ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเอดส์ประเทศไทย เด็ก ผู้พิการ แรงงานนอกระบบ ชนเผ่า กองทุนหมู่บ้าน ชุมชนแออัด ผู้สูงอายุ ผู้หญิง เกษตร และได้มีบทบาทในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพประชาชน โดยมีมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ ปัจจุบันมีในทุกจังหวัด

ปี พ.ศ.๒๕๕๑ คณะกรรมการโทรคมนาคมแห่งชาติโดยการริเริ่มของ รศ.ดร.สุธรรม อยู่ในธรรม ได้ชักชวนเครือข่ายผู้บริโภคแลกเปลี่ยนเรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม จนสามารถจัดตั้งสถาบันคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม โดยผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นระเบียบในการจัดตั้งสถาบันอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ สถาบันฯ ได้มีบทบาทโดดเด่นในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม และสนับสนุนรวมทั้งพัฒนาศักยภาพ ให้ศูนย์คุ้มครองสิทธิภาคประชาชนในระดับชุมชน/จังหวัด เข้มแข็งไม่น้อยกว่า ๒๖ จังหวัด

พัฒนาการของการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค^๒

วันที่ ๑๕ มีนาคม ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (ค.ศ.๑๙๖๒) ประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี ของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคไว้ ๔ ประการ คือ

๑. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัย
๒. สิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร
๓. สิทธิที่จะเลือกซื้อสินค้าและบริการ
๔. สิทธิที่จะได้แสดงความคิดเห็นและรับฟัง

ซึ่งทำให้วันที่ ๑๕ มีนาคมของทุกปี ถือเป็นวันคุ้มครองผู้บริโภคสากล ต่อมา สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคที่ประกาศโดยประธานาธิบดี จอห์น เอฟ. เคนเนดี ได้ถูกพัฒนา โดยสหพันธ์ผู้บริโภคสากล และสหประชาชาติ ได้รับรองเป็นสิทธิผู้บริโภคในระดับสากลไว้ ๘ ประการ ที่สำคัญได้แก่

ประการที่ ๑ สิทธิที่จะได้รับสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต อันได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย การเข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา

ประการที่ ๒ สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ หมายถึง สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์ กรรมวิธีผลิตและบริการที่เป็นอันตรายต่อคุณภาพ และชีวิต

ประการที่ ๓ สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการหลอกลวงของโฆษณา หรือการแจ้ง ประกาศที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ เลือกซื้อ

ประการที่ ๔ สิทธิที่จะได้เลือกซื้อสินค้าและบริการในราคายุติธรรม หมายถึง สิทธิที่จะเลือกสินค้าและบริการได้หลาย ๆ อย่าง ในราคาที่แข่งขันกัน และในกรณีที่มีการผูกขาดสินค้า ก็จะวางใจได้ว่า จะได้รับสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเป็นที่พอใจ และในราคายุติธรรม

ประการที่ ๕ สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ ที่พึงได้ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลในการบริหารจัดการ

ประการที่ ๖ สิทธิที่จะได้รับค่าชดเชย ในกรณีที่ถูกละเมิด หลอกลวงให้ได้รับสินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ

ประการที่ ๗ สิทธิที่จะได้รับความรู้และไหวพริบอันจำเป็นต่อการบริโภคอย่างเท่าทัน หมายถึง สิทธิที่จะได้รับความรู้และทักษะให้เป็นผู้บริโภคที่มีความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ ที่ควรรู้ ตลอดชีวิต

ประการที่ ๘ สิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และยังชีพได้อย่างปลอดภัย

^๒ ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณา วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยผู้แทนประชาชนผู้ที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ

แนวคิดในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภค^๗

จากประสบการณ์ที่สะสมมาหลายปีในการทำงานผู้บริโภค ทำให้ได้เรียนรู้แนวคิดสำคัญในการทำงานขององค์กรผู้บริโภคในประเทศต่างๆ รวมทั้งบทเรียน และประสบการณ์ทำงานขององค์การทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค ทำให้พอสรุปแนวคิดสำคัญที่มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคใช้ในการทำงานได้ ๓ แนวคิดสำคัญ ดังนี้

๑. การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคในยุคแรก ๆ ภายใต้แนวคิด “ใช้เงินให้คุ้มค่า” (Value for Your Money)

ผู้บริโภคจำนวนมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน ยังมีความต้องการใช้เงินของตนเองอย่างคุ้มค่า เพื่อให้ได้สินค้าที่ดี ปลอดภัยราคาไม่แพงมากนัก โดยไม่ได้สนใจมากนักว่าสินค้านั้นมาจากกระบวนการผลิตแบบใด ใครเป็นผู้ผลิตและมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากน้อยแค่ไหน อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมและวิธีการทำงานในยุคนี้มักให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพ ของสินค้าและบริการที่ผู้บริโภคได้ใช้ไป เช่น การทดสอบเครื่องซักผ้า รถยนต์ หรืออาหารต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อจะบอกและให้ข้อมูลกับผู้บริโภคในการเลือกซื้อ ว่า “สินค้าใดดีกว่าสินค้าใด หรือราคาถูกกว่าและมีคุณภาพดีกว่า” ดังเช่น ปรากฏแนวทางในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคของหลายประเทศผ่านวารสารคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศต่าง ๆ เช่น วารสาร WHICH ของประเทศอังกฤษ วารสาร CHOICE ของออสเตรเลีย วารสาร CONSUMER REPORT ของสหรัฐอเมริกา วารสารของ Utusan Consumer ของมาเลเซีย วารสาร TEST ของอินเดีย หรือวารสารฉลาดซื้อ สื่อเพื่อผู้บริโภคของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค แต่บางประเทศ การดำเนินการด้านการทดสอบหรือการทดลองก็ยังสามารถค่อนข้างจำกัดในปัจจุบัน เช่น ประเทศไทย หรือประเทศอินเดีย

๒. ยุคที่สอง “ค่าของเงินและค่าของคน” (Value for Money and Also Value for People)

ถือเป็นยุคของการผลักดันให้เกิดการบริโภคร่วมกันของผู้บริโภค เป็นตัวกำหนดคุณภาพทางสังคม ซึ่งกลุ่มผู้บริโภคโดยสหพันธ์องค์กรผู้บริโภคสากล (Consumers International) นายอันวาร์ ฟาซาล ประธานสหพันธ์ผู้บริโภคสากล ได้กล่าวไว้ว่า “พฤติกรรม การซื้อแต่ละครั้งคือการลงคะแนนให้กับตัวแบบทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งแบบแผนการผลิตสินค้าแบบใดแบบหนึ่ง ขณะที่ผู้ซื้อคำนึงถึงคุณภาพและประโยชน์ที่จะได้รับการบริโภคสินค้านั้น ผู้ซื้อจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่แวดล้อมการผลิตสินค้านั้นด้วย นั่นคือ ผู้บริโภคต้องใส่ใจถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสภาพการทำงานในการผลิตสินค้านั้นขึ้นมา ผู้บริโภคมีความเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขดังกล่าว ฉะนั้นจึงต้องรับผิดชอบต่อประเด็นนี้ด้วย” รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการปฏิรูปเศรษฐกิจสังคมให้เอื้อต่อประโยชน์กับคนส่วนใหญ่ โดยรูปแบบการผลิตและการบริโภคคนนอกจากคำนึงถึงประโยชน์แล้วจะต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย รูปแบบการทำงานและการรณรงค์ในต่างประเทศมีให้เห็นมากมาย เช่น การคัดค้านบริษัท เนสเล่ท์ กรณีนมผงสำหรับทารกในอดีต รูปแบบการรณรงค์ของเมืองไทยอาจจะเห็น

^๗ ที่มา : สารี อ่องสมหวัง กฎหมายที่ขัดรัฐธรรมนูญ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

ได้จากการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น โฟม การรณรงค์ไม่ดูหนังเดอะบิชที่ทำลายเกาะมาหย่า ไม่ซื้อของเนสเล่ท์เพราะใช้วัตถุดิบที่มาจากจีเอ็มโอหรือการปฏิบัติแบบสองมาตรฐานของบริษัทนี้ในกรณีไม่ขายผลิตภัณฑ์มีจีเอ็มโอในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป(EU) และสวิสเซอร์แลนด์แต่ยืนยันจะจำหน่ายในประเทศไทย

๓. ยุคปัจจุบัน”ลดการบริโภค” (Sustainable Consumption & Consumer Life Style)

การเป็นผู้บริโภคสีเขียว(Green Consumers) มิใช่เป็นเพียงมองหาของสีเขียวไว้ใช้สอย แต่ที่สำคัญผู้บริโภคจะต้องประมาณการบริโภคและทราบว่าการบริโภคทุกอย่างส่งผลกระทบต่อทั้งตนเองและสังคม นั่นคือการบริโภคแต่เพียงสิ่งที่จำเป็นทำให้กิจกรรมที่ดำเนินการในยุคนี้มุ่งไปสู่เป้าหมายการบริโภคแต่พอเพียง การลดการบริโภค เช่น มีกลุ่มรณรงค์ให้มีวันหยุดซื้อของ (Day Buy Nothing Day) หรือการรณรงค์ของมูลนิธิสื่อของประเทศแคนาดาให้มีสัปดาห์หยุดดูโทรทัศน์เพราะเชื่อว่าโทรทัศน์เป็นเครื่องมือของบริโภคนิยมที่ส่งเสริมให้เกิดการบริโภคแบบไร้ขีดจำกัด รูปแบบการรณรงค์ของเมืองไทย เช่น การลดการบริโภคน้ำจากขวดพลาสติก (ภาชนะบรรจุปิดสนิท) ของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เป็นต้น

การคุ้มครองผู้บริโภคในต่างประเทศ^๔

สหพันธ์ผู้บริโภคสากล (Consumers International)

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ นับเป็นวาระครบ ๕๐ ปีของเครือข่ายองค์กรผู้บริโภคระหว่างประเทศ ในการก่อตั้งสหพันธ์ผู้บริโภค (International Organization Consumers Union) ปัจจุบัน ได้ใช้ชื่อสั้นๆว่า Consumers International ซึ่งมีสมาชิกประมาณ ๒๒๐ องค์กรจากจำนวน ๑๑๕ ประเทศ

สหพันธ์ผู้บริโภคสากลมีสำนักงานในภูมิภาคต่างๆ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ สำนักงานใหญ่ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษซึ่งเป็นสำนักงานที่รับผิดชอบยุโรป กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย รับผิดชอบภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเมืองซานติอาโก ประเทศชิลี รับผิดชอบละตินอเมริกา

ปัจจุบันมีนาย ชามวล โอเชียง (Samuel Ochieng) ดำรงตำแหน่งประธานของสหพันธ์ผู้บริโภคสากลโดยได้รับเลือกจากการประชุมสมัชชาสหพันธ์ผู้บริโภคสากล เมื่อเดือนตุลาคม ปี พ.ศ.๒๕๕๐ Mr Ochcing เป็นเลขาธิการขององค์กร The Consumers Information Network (CIN) of Kenya.

สหพันธ์ผู้บริโภคสากลมีบทบาทในการเป็นตัวแทนและปากเสียงของผู้บริโภคทั่วโลก โดยเฉพาะในเวทีขององค์กรระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น สหประชาชาติ องค์การอนามัยโลก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีบทบาทสนับสนุนและกำหนดการรณรงค์วันคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคสากล ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ มีนาคมของทุกปี เพื่อเฉลิมฉลองงานคุ้มครองผู้บริโภค และสนับสนุนกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคทั่วโลก นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๖ (๑๙๘๓) เป็นต้นมา

การพึ่งตนเองขององค์กรผู้บริโภค ด้วยการสนับสนุนผู้บริโภค

เมื่อไม่รับเงินจากการโฆษณาสินค้า องค์กรผู้บริโภคในต่างประเทศประสบความสำเร็จ ในการมีจำนวนสมาชิกของนิตยสารที่มากพอ ซึ่งมีตั้งแต่ระดับแสนถึงหลายล้านคน เช่น Consumers Report ของสหรัฐอเมริกาที่มีสมาชิกมากถึง ๗.๔ ล้านคน Whice? ของประเทศอังกฤษ มีสมาชิก ๙๐๐,๐๐๐ คน Choice ของออสเตรเลีย มีสมาชิกจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ คนปัจจุบันบราซิล เริ่มจากสมาชิก ๑๐,๐๐๐ คน มีมากถึง ๑๗๐,๐๐๐ คน

การสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ

การได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐบางส่วน เพื่อใช้ขยายฐานสมาชิก ให้มากพอที่จะเลี้ยงตัวเองได้ อาทิ องค์กรคุ้มครองของเยอรมัน ได้รับงบประมาณ ๒๕๐ ล้าน เหยียจจากรัฐบาลในการทดสอบสินค้า

กลุ่มประเทศในเอเชียแปซิฟิก เช่น องค์กรผู้บริโภคของฮ่องกง ได้รับงบประมาณจากรัฐบาล ปีละประมาณ ๒๐ ล้านเหยียจจากรัฐบาลและมีกฎหมายรองรับองค์กรที่ชัดเจน องค์กรผู้บริโภคของประเทศสิงคโปร์ ได้รับงบประมาณ ๒๐ เซ็นต์ต่อจำนวนประชากร และมีกฎหมายให้อำนาจในการทำหน้าที่ในการแก้ปัญหาใกล้เคียงข้อพิพาท ที่เกิดขึ้นกับ ผู้บริโภคกับผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการที่ถูกร้องเรียนและเข้าสู่กระบวนการนี้จะต้อง รับภาระเรื่องงบประมาณขั้นต้นจำนวน ๒๐ เหยียจสิงคโปร์ องค์กรผู้บริโภคบราซิล ได้รับเงินสนับสนุนธุรกิจเบื้องต้นจากองค์กรผู้บริโภคจากประเทศเบลเยียม

^๔ ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณา วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยผู้แทนประชาชนผู้ที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เรียนรู้จากซีกโลกเหนือ^๕

ประเทศสหรัฐอเมริกา

เมื่อประมาณ ปี พ.ศ.๒๔๓๐ (ค.ศ.๑๘๘๗) มีความตื่นตัวเรื่องงานคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีกฎหมายเพื่อประโยชน์ผู้บริโภคขึ้นเป็นฉบับแรก เรียกว่า Interstate Commerce Act ๑๘๘๗

ยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๑ ประมาณปี พ.ศ.๒๔๔๐ มีกฎหมาย Sherman Act (Anti trust Law) มีคณะกรรมการการค้าของสหพันธรัฐ ภายใต้กฎหมาย Federal Trade Commission Act (FCT) สอบสวนการค้าที่ไม่เป็นธรรม และการละเมิดกฎหมายห้ามผูกขาด

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ปี พ.ศ.๒๔๗๐ (ค.ศ.๑๙๒๗) มีการออกหนังสือผู้บริโภคที่ถือได้ว่าเป็นเล่มแรก ชื่อ Consumer Research Bulletin

บทเรียนการขายข้อมูล ขายความรู้ในประเทศสหรัฐอเมริกา

สหพันธ์ผู้บริโภค (Consumers Union)

ประมาณปี พ.ศ.๒๔๗๓ (ค.ศ.๑๙๓๐) มีการจัดตั้งองค์กรผู้บริโภคในประเทศสหรัฐอเมริกา ชื่อสหพันธ์ผู้บริโภค (Consumers Union) ซึ่งมีบทบาทในการรณรงค์นโยบายผู้บริโภคที่สำคัญหลายด้าน เช่น ด้านสุขภาพ อาหารปลอดภัย มาตรฐานสินค้า รวมถึงการสนับสนุนการทำงานของสหพันธ์ผู้บริโภคสากล เป็นเครือข่ายขององค์กรผู้บริโภคจากทั่วโลก

ในปี พ.ศ.๒๔๗๙ (ค.ศ.๑๙๓๖) ได้มีการจัดทำนิตยสารผู้บริโภค “Consumer Reports” ซึ่งปัจจุบันมีอิทธิพลในประเทศสหรัฐอเมริกามาก ขณะนี้มีสมาชิกมากกว่า ๗.๔ ล้านคนโดยเป็นสมาชิกประเภทสิ่งพิมพ์สูงถึง ๔.๑ ล้านคน และมีสมาชิกทางอินเทอร์เน็ตจำนวน ๓.๓ ล้านคน และสามารถขายในท้องตลาดได้มากถึง ๑๔๖,๐๐๐ ฉบับต่อเดือน มีคนทำงานมากถึง ๖๐๐ คน ในปี ๒๕๕๒ ใช้เงินทดสอบสินค้าสูงถึง ๔.๔ ล้านดอลลาร์ และมีพื้นที่สำหรับทดสอบรถยนต์ถึง ๓๒๗ เอเคอร์ โดยได้ทดสอบรถยนต์เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริโภคจำนวน ๘๐ คันในปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้เมื่อ ๔ ปีที่แล้ว (๒๐๐๖) ยังมีการจัดทำนิตยสารเพื่อเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับผู้บริโภคที่เป็นผู้หญิง “Shop Smart” ปัจจุบันเป็นนิตยสารรายสองเดือน มีสมาชิกจำนวน ๘๐,๐๐๐ คน และสามารถจำหน่ายในท้องตลาดได้สูงถึง ๑๖๐,๐๐๐ คน

และจดหมายข่าวสำหรับผู้บริโภคเฉพาะด้านสุขภาพ (Consumer Report on Health) และด้านการเงิน (Consumers Report Money Adviser) ซึ่งมีสมาชิกรวมกันถึง ๘๕๐,๐๐๐ คน

^๕ ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณา วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยผู้แทนประชาชนผู้ที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ผู้บริโภครในประเทศญี่ปุ่น^๖

ปัญหาที่เกี่ยวกับผู้บริโภคได้เริ่มเป็นประเด็นที่สำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ถึง ๑๙๖๐ เป็นต้นมา ทั้งนี้เนื่องจากการเจริญเติบโตอย่างมากในทางเศรษฐกิจ การผลิตสินค้ามีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้บริโภคไม่ได้รับข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจ ต้องรับภาระเสี่ยงภัยเองในการที่จะเลือกซื้อสินค้า จึงก่อให้เกิดการตรากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคขึ้นในปี ๑๙๖๘ ซึ่งมีหลักการและเหตุผลเพื่อสนับสนุนมาตรการต่างๆ ในการคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ผู้บริโภค โดยได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น ผู้ประกอบธุรกิจ และบทบาทของผู้บริโภค

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคมีดังนี้

๑) คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคโดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำหน้าที่วางแผนและกำหนดทิศทางด้านนโยบายและมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคของรัฐบาล คณะกรรมการ ประกอบด้วยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ๑๕ คน หนึ่ง จะมีประชุมร่วมกันระหว่างกระทรวงระดับ Director หลายครั้งต่อปี ทั้งนี้ โดยวัตถุประสงค์เพื่อการประสานงานและติดตามผลเกี่ยวกับมาตรการตามมติที่คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว

๒) คณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต คณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตจัดเป็นองค์กรด้านการให้คำแนะนำปรึกษาต่อนายกรัฐมนตรี ซึ่งถูกตั้งขึ้นและอยู่ภายใต้ EPA คณะกรรมการฯ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ในสาขาการคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ นักวิชาการ ตัวแทนองค์กรผู้บริโภค และตัวแทนด้านอุตสาหกรรมหลักต่างๆ

๓) สำนักงานคณะรัฐมนตรี และกระทรวงกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกระทรวงต่างๆ จะมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย สำหรับสำนักงานคณะรัฐมนตรีนั้น (เดิมคือ EPA) ทำหน้าที่ประสานมาตรการหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภค กระทรวงต่างๆ และทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการให้แก่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและคณะกรรมการนโยบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

๔) รัฐบาลท้องถิ่นต้องวางแผนและนำแผนไปปฏิบัติตามนโยบายของตนเอง ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลกลาง นอกจากนี้ รัฐบาลท้องถิ่นจะทำหน้าที่ออกข้อบัญญัติของตนเองในเรื่องที่เกี่ยวกับผู้บริโภคและจะต้องยุติปัญหาระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการให้ได้

๕) ศูนย์กิจการเกี่ยวกับผู้บริโภคแห่งชาติ(NCAC) และระดับในท้องถิ่น NCAC เป็นองค์การของรัฐบาลซึ่งก่อตั้งขึ้นตามกฎหมาย หน้าที่สำคัญหลัก คือ เป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อรับทราบสภาพปัญหาของผู้บริโภคเกี่ยวกับสินค้าและบริการและนำข้อมูลจากคำร้องดังกล่าวมารวบรวมเก็บเป็นสถิติเพื่อการวิเคราะห์เป็นข้อมูลในเชิงบริหารให้แก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและทิศทางการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้บริโภคด้วยการให้การศึกษาจัดการเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้บริโภค ทดสอบผลิตภัณฑ์เป็นศูนย์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ของศูนย์ในระดับท้องถิ่น

^๖ ที่มา : นายอัศรพงษ์ เวชยานนท์ นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ/รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ระบบคุ้มครองผู้บริโภค*

แนวทางการจัดตั้งองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภค

ระบบคุ้มครองผู้บริโภคของไทยนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ยึดถือแนวคิดที่รัฐมีบทบาทหลักในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคและเป็นภาระอย่างมากแก่หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค แนวคิดเรื่อง “การคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน” (People-based consumer protection) สอดคล้องกับสิทธิผู้บริโภคที่บัญญัติในมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๔๐ โดยมีหลักการสำคัญคือการมีส่วนร่วมของผู้บริโภค องค์กรผู้บริโภค และประชาสังคมทุกภาคส่วน ทั้งการให้ความเห็นต่อการตราแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย รวมถึงการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริโภคเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง การดำเนินการโดยแนวคิดดังกล่าวย่อมมีส่วนช่วยให้การแก้ไขปัญหาที่มีแนวทางชัดเจนมากขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

รายงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดตั้งองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคตาม มาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ๒๕๔๐” นี้ ได้ทบทวนสถานการณ์การคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนในประเทศ ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดในระดับนานาชาติ อาทิเช่น องค์การสหประชาชาติ สหภาพยุโรป โดยเฉพาะประเทศอังกฤษและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคของไทย การศึกษาครอบคลุมถึงประเด็นกฎหมายอันเป็นปรัชญาพื้นฐานขององค์การอิสระ การตีความบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ขอบเขตอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์การจัดตั้งองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ทั้งที่ได้ประมวลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านที่เกี่ยวข้องกับการร่างรัฐธรรมนูญและการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดตั้งองค์การอิสระที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

การจัดตั้งองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ ควรเป็นองค์การอิสระอย่างแท้จริงทั้งในทางรูปแบบของการบริหารจัดการ และบทบาทหน้าที่ขององค์การอิสระเอง องค์การอิสระนี้มีใช้หน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย แต่ควรทำหน้าที่หลักดันให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่เป็นผู้บริโภค ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคประชาสังคม นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนมิได้ถูกจำกัดเพียงองค์การอิสระนี้หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่ ข้อสำคัญอีกประการคือองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภคควรอยู่ในรูปคณะกรรมการที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือแทรกแซงของส่วนราชการ ฝ่ายการเมืองและภาคธุรกิจ มีอำนาจหน้าที่ในการวางนโยบายคุ้มครองผู้บริโภคในภาพรวมของประเทศ ด้วยเหตุที่องค์การอิสระมีภารกิจสำคัญมากมาย

* เรียบเรียงโดย นางพัชรา พุกเศรษฐี วิทยากร กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

** ที่มา : รายงานวิจัยแนวทางการจัดตั้งองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๔๐

โดยโครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (คคส.) หน่วยปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม (วจภส.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนในต่างประเทศ

๑) แนวคิดการสร้างเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนในระดับสากล

การศึกษาแนวคิดเรื่องการส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับในนานาประเทศ ย่อมช่วยทำความเข้าใจถึงความเป็นมา แนวคิด และความสำคัญของเรื่องนี้ได้ง่ายขึ้น แม้ว่าในประเทศไทยจะมีองค์กร เครือข่ายภาคประชาชนที่ทำงานด้านคุ้มครองผู้บริโภคอยู่แล้ว แต่สิ่งที่น่าพิจารณาคือภาครัฐจะให้การสนับสนุนองค์กร เครือข่ายเหล่านี้อย่างไร เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ขององค์กร ในสภาพการณ์ปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่ารัฐบาลในอดีตที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางส่งเสริมการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนที่ชัดเจน หากได้ศึกษาวิวัฒนาการในระดับภูมิภาคแล้วจะพบว่า เป็นเรื่องที่สำคัญที่ภาครัฐจะต้องเข้ามามีส่วนผลักดันให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มิใช่เพียงการประกาศเป็นนโยบายของรัฐบาลหรือบัญญัติไว้เป็นกฎหมายอย่างกว้าง ๆ โดยไม่มีแผนงานต่อเนื่อง

๑.๑ องค์การสหประชาชาติ

คณะมนตรีว่าด้วยเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Economic and Social Council) เห็นถึงความสำคัญของการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงร้องขอให้เลขาธิการองค์การสหประชาชาติรวบรวมข้อมูลกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคทั่วโลกและจัดทำเป็นรายงานข้อเสนอแนะแล้วเสร็จในปี ค.ศ.๑๙๗๔ ต่อมาในปี ค.ศ.๑๙๘๑ ได้ริเริ่มจัดทำกรอบนโยบายระหว่างประเทศในเรื่องนี้

“แนวปฏิบัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ” (the United Nations Guidelines for Consumer Protection) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐบาลของประเทศสมาชิก โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนานำแนวปฏิบัตินี้ไปปรับปรุงนโยบายและกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของตน วัตถุประสงค์เฉพาะข้อหนึ่งได้ระบุเรื่องการส่งเสริมให้มีกลุ่มหรือตัวแทนของผู้บริโภคที่เป็นอิสระ^๒ เนื้อหาของแนวปฏิบัติประกอบด้วย ๘ หัวข้อหลัก คือ

- ๑) หลักความจำเป็นพื้นฐาน
- ๒) ความปลอดภัย
- ๓) ข้อมูล
- ๔) การมีทางเลือก
- ๕) การมีตัวแทนของผู้บริโภค
- ๖) การเยียวยาความเสียหาย
- ๗) การให้การศึกษาแก่ผู้บริโภค
- ๘) การรักษาสภาพแวดล้อม

แนวปฏิบัติว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคโดยภาคประชาชน ดังนี้

^๒ I. Objectives

.... (e) To facilitate the development of independent consumer groups

ก) รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองผู้บริโภคตามลำดับความสำคัญอันได้แก่ การให้เสรีภาพในการจัดตั้งกลุ่ม องค์กรผู้บริโภค และให้โอกาสแก่กลุ่มหรือองค์กรเหล่านั้นในการแสดงความเห็นในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภค” เหตุที่รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะความเห็น คำแนะนำของกลุ่มหรือองค์กรผู้บริโภคย่อมเป็นเสมือนสิ่งสะท้อนปัญหาหรือความต้องการของผู้บริโภคมายังภาครัฐโดยตรง น่าจะเป็นวิธีแก้ปัญหาที่ตรงกับความจริงมากที่สุด

ข) รัฐบาลต้องสนับสนุนการบริโภคที่ยั่งยืน (Promotion of sustainable consumption) ซึ่งหมายถึง การบริโภคสินค้าและบริการที่คำนึงถึงความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันและอนาคต ก่อให้เกิดความยั่งยืนแก่เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม^๕ โดยถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกและองค์กรต่าง ๆ ในสังคม คือ ผู้บริโภคที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร , รัฐบาล , ภาครัฐกิจ , องค์กรแรงงาน , องค์กรผู้บริโภค และองค์กรสิ่งแวดล้อม

๑.๒ สหภาพยุโรป

ตามมาตรา ๑๕๓ (การคุ้มครองผู้บริโภค) ของสนธิสัญญาก่อตั้งประชาคมยุโรป มีเนื้อหากล่าวถึงการส่งเสริมประโยชน์ สุขภาพความปลอดภัยของผู้บริโภค ซึ่งประเทศสมาชิกมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองผู้บริโภคในขั้นสูง สิ่งนี้ถือเป็น “นโยบายผู้บริโภค” (consumer policy) ที่มีเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของพลเมืองในสหภาพยุโรป

ยุทธศาสตร์ด้านนโยบายคุ้มครองผู้บริโภคของสหภาพยุโรป

เพื่อผลักดันให้นโยบายผู้บริโภคเป็นผลในทางปฏิบัติ จึงมีการกำหนด “ยุทธศาสตร์นโยบายผู้บริโภค” ที่เน้นความสำคัญแตกต่างกันไปในช่วงเวลาต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๙๐ จนถึงยุทธศาสตร์ปัจจุบันที่ได้ประชาคมยุโรปให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๐๐๒ ช่วงเวลา ๕ ปี ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. มาตรฐานการคุ้มครองผู้บริโภคขั้นสูงร่วมกัน

กฎระเบียบต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในเรื่องความปลอดภัยในการบริโภคสินค้าบริการ , แนวปฏิบัติทางธุรกิจ , การจัดทำข้อตกลงหรือสัญญาที่ทำกับผู้บริโภค , การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคต่าง ๆ ยังมีความแตกต่างกันในบางเรื่อง จึงต้องกำหนดมาตรฐานร่วมกันขึ้นมา

๒. การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

แม้จะมีกฎหมายที่ดีแต่หากการบังคับใช้กฎหมายนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะได้ประโยชน์น้อยกว่าที่ควรจะเป็น งานคุ้มครองผู้บริโภคบางด้านจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านขององค์กรผู้บริโภคเหล่านี้ ความร่วมมือของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบตามกฎหมายกับองค์กรผู้บริโภคจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง

^a II. General principles

๓. The legitimate needs which the guidelines are intended to meet are the following:

... (f) Freedom to form consumer and other relevant groups or organizations and the opportunity of such organizations to present their views in decision-making processes affecting them;

^๕ G.Promotion of sustainable consumption

๔๒. Sustainable consumption includes meeting the needs of present and future generations for goods and services in ways that are economically, socially and environmentally sustainable.

๓. การมีส่วนร่วมที่เหมาะสมขององค์กรผู้บริโภคในการกำหนดนโยบาย

มูลเหตุที่สหภาพยุโรปให้ความสำคัญในเรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้บริโภคก็ด้วยเชื่อว่านโยบายคุ้มครองผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเกิดจากตัวผู้บริโภคเอง กล่าวคือผู้บริโภคต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่มีผลกระทบต่อผู้บริโภคทั้งในด้านเนื้อหาและกระบวนการตัดสินใจ รายละเอียดของแผนปฏิบัติการเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้บริโภคแบ่งออกเป็น ๓ หัวข้อ^๔ โดยประเทศสมาชิกอาจปรับปรุงรายละเอียดให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ดังนี้

ประการแรก การทบทวนกลไกการมีส่วนร่วมขององค์กรผู้บริโภคในการกำหนดนโยบายผู้บริโภค แผนงานเรื่องนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากรายงานสมุดปกขาวชื่อ “Governance”^๕ ซึ่งเสนอว่ากระบวนการให้คำปรึกษา (consultation process) ควรดำเนินการในแนวทางที่เห็นชอบร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาสังคมต่าง ๆ ทั้งนี้ มีเป้าหมายเพื่อให้องค์กรผู้บริโภคมีเวทีแสดงความเห็นและเป็นตัวหลักในการเสนอแนะนโยบายแก่สหภาพยุโรปและในประเทศสมาชิกนั้น ๆ

ประการที่ ๒ เผยแพร่ข้อมูลความรู้ให้ผู้บริโภค องค์กรของสหภาพยุโรปยึดถือหลักเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และหลักความรับผิดชอบ ฉะนั้น จึงเน้นให้ทราบถึงสิทธิของผู้บริโภค โดยเฉพาะสิทธิเข้าถึงข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้อง นำเชื่อถือ หันต่อเหตุการณ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

ประการที่ ๓ สนับสนุนและพัฒนาความสามารถขององค์กรผู้บริโภค ด้วยการจัดอบรมบุคลากรขององค์กรผู้บริโภค เช่น การบริหารจัดการ , กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค หรือการผลักดันข้อเสนอให้เกิดผลสัมฤทธิ์

อาจสรุปได้ว่า สหภาพยุโรปให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วมของกลุ่มหรือองค์กรผู้บริโภคเพราะเห็นว่าองค์กร เครือข่าย ประชาสังคมด้านคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศเหล่านี้สามารถดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย การให้คำปรึกษาพร้อมกันนั้นจะต้องให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว ตัวอย่างของความร่วมมือในระดับภูมิภาคของหน่วยงานรัฐกับองค์กร

๑.๓ องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาระหว่างประเทศ (OECD)

โออีซีดีเป็นเวทีหารือเน้นเรื่องการค้า การพัฒนา ที่สืบเนื่องมาจากการบูรณะประเทศในยุโรปที่ได้รับผลกระทบจากสงคราม ปัจจุบันประกอบด้วยประเทศสมาชิก ส่วนใหญ่ประกอบด้วยประเทศพัฒนาแล้ว ในที่นี้จะขอยกประเทศแคนาดาที่มีประสบการณ์ในเรื่องนี้

^๔ European Commission, Ibid. Consumer Policy Strategy ๒๐๐๒ – ๒๐๐๖, pp.๒๖-๒๙.

^๕ COM (๒๐๐๑) ๔๒๘ final. มีเนื้อหาเสนอแนะเรื่องการเปิดรับการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ในกระบวนการจัดทำนโยบายของสหภาพยุโรป สามารถสรุปหลักการสำคัญของ “good governance” (หรือที่เรียกว่า หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หรือเรียกว่าธรรมาภิบาล) มี ๕ ข้อ คือ ๑) openness การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงกัน มีให้ภาษาเป็นอุปสรรค ๒) participation การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ๓) accountability ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องมีบทบาท ความรับผิดชอบที่ชัดเจน ๔) effectiveness นโยบายที่มีประสิทธิภาพ จะต้องหันต่อเหตุการณ์ความเร่งด่วนจำเป็นอยู่เสมอ และ ๕) coherence นโยบายและแผนปฏิบัติการงานจะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยเฉพาะในระหว่างประเทศสมาชิกที่มีแตกต่างกันในหลายด้าน

ประเทศแคนาดา^๑

การมีส่วนร่วมของผู้บริโภคในการกำหนดนโยบายสาธารณสุขในประเทศแคนาดา ประเด็นที่ยกขึ้นมาคือ ประชาชนทั่วไปมักไม่สนใจ หรือไม่มีทักษะ ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย ด้านสุขภาพ ความเชื่อดังกล่าวอาจไม่เป็นจริงเสมอไปเพราะจากการศึกษามูลเหตุที่ทำให้ ประชาชนมิได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบายมี ๒ ข้อคือ

ข้อแรก ประสบปัญหามากในการนำเสนอมุมมองของตนเองไปยังผู้ที่ รับผิดชอบ

และอีกข้อคือการขาดความชอบธรรมตามกฎหมายที่จะมีส่วนร่วม มิใช่ข้ออ้างว่า ประชาชนไม่มีความสนใจ กิจกรรมการผลักดันหรือเสนอแนะนโยบายของประชาชนต่อรัฐบาล แคนาดาที่เป็นรูปธรรม

แนวทางของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำนโยบายสาธารณสุข ระดับประเทศที่เด่นชัด มี ๓ เรื่องหลัก^๒ คือ

๑) กระทรวงสาธารณสุขจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่เน้นความต้องการของประชาชนเป็นหลัก การให้ประชาชนมีส่วนในการจัดทำนโยบาย และแผนงานด้านสาธารณสุขต่าง ๆ มากขึ้น

๒) รัฐบาลกลางแคนาดาจัดทำกรอบนโยบายและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล และกำหนดบทบาท หน้าที่ในแต่ละประเด็นให้ชัดเจน

๓) การจัดทำเป้าหมายทางสังคมของรัฐบาลกลาง มลรัฐ และท้องถิ่นต่าง ๆ ในทิศทาง ที่สอดคล้องกัน จัดให้มีการประชุมกำหนดแผนงานติดตามความก้าวหน้าระหว่างมลรัฐหรือ ท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ และประสานงานในเรื่องต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีอย่างทั่วถึง

แนวทางที่กล่าวมาข้างต้นของประเทศแคนาดา ถือเป็นตัวอย่างของความร่วมมือ ของรัฐบาล ผู้มีส่วนได้เสีย องค์กรเครือข่าย และประชาชนในระบบสุขภาพของประเทศ ซึ่งนำไปสู่การจัดทำนโยบายหรือการตัดสินใจที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความเห็น

๒) องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระด้านคุ้มครองผู้บริโภค: กรณีศึกษาในต่างประเทศ

แนวทางการให้ความคุ้มครองผู้บริโภคของแต่ละประเทศ มีแนวทางหรือรูปแบบ ที่แตกต่างกัน ข้อแตกต่างดังกล่าวมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประการคือ ตัวบทกฎหมาย นโยบาย มาตรการของภาครัฐ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม องค์กรผู้บริโภค^๓ แนวคิดเรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภคมีทั้งแนวทางป้องกัน แนวทางแก้ไขเยียวยา หากแต่ละประเทศกลับ มีวิธีการแตกต่างกัน แบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ

^๑ Ham, Laurie, "Consulting on Health Policy in Canada", in *Citizens as Partners: information, consultation, and public participation in policy-making* (France: OECD, ๒๐๐๑), pp.๙๓-๙๔.

^๒ Ham, Laurie, "Consulting on Health Policy in Canada", Ibid., pp.๑๐๑-๑๐๒.

^๓ เคยมีผู้ศึกษาเรื่ององค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร (ซึ่งเรียกว่า องค์กรการกุศล) ที่ดำเนินงานด้านคุ้มครองผู้บริโภคในต่างประเทศ กรุณา ดู สุขุม ศุภนิธย์ องค์กรการกุศลเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค (กรุงเทพฯ: วิทยุชน, ๒๕๔๔)

กลุ่มแรก ประเทศที่มีกลไกการคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชนหรือผู้บริโภคที่เข้มแข็ง และภาครัฐให้ความสำคัญต่อกลุ่ม องค์กรผู้บริโภค ในขณะที่ภาครัฐจะลดบทบาทของตนเองลง แต่จะให้ความสนับสนุนแก่กลุ่ม องค์กรเหล่านี้ในด้านต่าง ๆ แทน

กลุ่มที่สอง ประเทศที่กลุ่มองค์กรผู้บริโภคยังไม่เข้มแข็งนักหรือไม่ได้รับการสนับสนุน จากฝ่ายรัฐอย่างเต็มที่ ภาครัฐมักจะมีทัศนคติว่า การคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องริเริ่มและปฏิบัติ โดยฝ่ายรัฐเท่านั้น ผลคือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานคุ้มครองผู้บริโภคต้องรับภาระหนัก

ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษได้วางกลไกที่ช่วยสะท้อนความคิดเห็นของผู้บริโภคมาสู่การกำหนด นโยบายของรัฐบาล แม้ว่าองค์กรรักษาสีทธิของผู้บริโภคในประเทศจะมีความเข้มแข็งก็ตาม เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะภาครัฐตระหนักถึงความจำเป็นที่ว่า ความต้องการของกลุ่มผู้บริโภค มีความหลากหลายไปตามชนิดสินค้าและบริการ เมื่อประสบปัญหาหรือต้องการเสนอแนะ ข้อปรับปรุงใด ๆ ผู้บริโภคเองไม่สามารถชี้ประเด็นที่ชัดเจนได้ ฉะนั้น รัฐบาลอังกฤษจึงสร้าง กลไกนำเสนอความต้องการของผู้บริโภคหลายวิธีการไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งองค์กรผู้บริโภค เช่น National Consumer Council (NCC) คณะกรรมการให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ที่ประกอบด้วย ผู้แทนของผู้บริโภค และได้รับการแต่งตั้งโดย Competitiveness Council ของกระทรวง การค้าและอุตสาหกรรม หรือการทำแบบสำรวจความคิดเห็นของผู้บริโภค เป็นต้น^{๑๑}

^{๑๑} "Modern markets: confident consumer" (white paper by Consumer Affairs, Department of Trade and Industry, London, ๑๙๙๙) Chapter ๔.

**สรุปผลการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค
ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
สำนักนายกรัฐมนตรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ***

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ รวมทั้งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และตามนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยผลการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สรุปได้ ดังนี้

๑. การรับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจัดให้มีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์สำหรับให้บริการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการซื้อสินค้าหรือบริการ รวมทั้งให้บริการรับเรื่องร้องเรียนผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ทางไปรษณีย์ ทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค www.ocpb.go.th ทางโทรศัพท์/โทรศัพท์สายด่วน (๑๑๖๖) นอกจากนี้ประชาชนสามารถขอรับแบบฟอร์มคำร้องเรียนได้ที่ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้บริโภค จำนวนทั้งสิ้น ๖,๐๑๗ ราย ได้แก่

๑. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณา	จำนวน	๑,๑๑๕	ราย
๒. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าและบริการทั่วไป	จำนวน	๒,๕๐๕	ราย
๓. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสัญญา/อสังหาริมทรัพย์	จำนวน	๒,๓๗๓	ราย
๔. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการขายตรงและตลาดแบบตรง	จำนวน	๒๔	ราย

* ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เรื่องที่ร้องเรียน	จำนวน
๑. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณา	๑,๑๑๔ ราย
⇒ ร้องเรียนการโฆษณาสินค้าและบริการ	ราย
ปัญหาคือ	
- การโฆษณาเป็นเท็จ/เกินความจริง	- ราย
- การโฆษณาอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด	- ราย
- อสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย	๓ ราย
- การท่องเที่ยว/การเดินทาง	๒๓๓ ราย
- สินค้าอุปโภคบริโภค	๓๙๘ ราย
- บริการ	๕๖๙ ราย
- ยานพาหนะ	๑ ราย
- ธนาคาร/สถาบันการเงิน/เงินทุนหลักทรัพย์	๖ ราย
- สถาบันการศึกษา	๕ ราย
๒. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสินค้าและบริการทั่วไป	๒,๕๐๕ ราย
⇒ กรณีปัญหารถยนต์	๓๑๐ ราย
⇒ กรณีปัญหาโทรศัพท์	๔๘๔ ราย
⇒ กรณีใช้บริการธนาคาร	๑๔๙ ราย
⇒ กรณีใช้บริการเนอร์สเซอรี่	๕๘ ราย
⇒ กรณีเกี่ยวกับราคาสินค้าและบริการ	๕๔๕ ราย
⇒ กรณีสาธารณูปโภค	๑๘๐ ราย
⇒ กรณีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	๙๘ ราย
⇒ อื่น ๆ (ความชำรุดบกพร่องของสินค้าทั่วไป ประกันชีวิต ประกันภัย ผิดสัญญาจองสินค้า การติดตั้งUBC พนักงานทวงหนี้ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ ผิดสัญญาจ้าง สอบถามข้อมูล ต่าง ๆ ของหน่วยงานอื่น อาหารหมดอายุ และการสมัครบัตรเคเบิลทีวี)	๖๘๑ ราย
๓. เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับสัญญา/อสังหาริมทรัพย์	๒,๓๑๓ ราย
⇒ กรณีเรื่องสิ่งปลูกสร้างพร้อมที่ดิน	๕๖๗ ราย
- ไม่ปลูกสร้าง	๒๑ ราย
- มีการก่อสร้างแต่ไม่แล้วเสร็จ	๔๓ ราย
- ไม่ปฏิบัติตามที่โฆษณา	๔๑ ราย
- มีการก่อสร้างแล้วเสร็จแต่เก็บงานไม่เรียบร้อย	๘ ราย
- ไม่ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์	๔๑ ราย
- มีการชำรุดหลังปลูกสร้าง	๑๐๔ ราย

เรื่องที่ร้องเรียน	จำนวน
- กู้ไม่ผ่าน, กู้ได้ไม่เต็มจำนวนที่ขอกู้	๔๗ ราย
- ไม่จัดทำสาธารณูปโภค	๖๘ ราย
- ก่อสร้างไม่ตรงแบบแปลน	- ราย
- ก่อสร้างล่าช้า	๒๐ ราย
- ผลักภาระให้ผู้ร้องจ่ายเงินค่าภาษีเฉพาะ	- ราย
- กรรมการหมู่บ้านบริหารงานไม่โปร่งใส	- ราย
- ก่อสร้างบ้านไม่ได้มาตรฐาน	- ราย
- ไม่สามารถแบ่งแยกโฉนดที่ดิน	- ราย
- อื่น ๆ (ไม่จัดทำสาธารณูปโภค ไม่พัฒนาที่ดิน ขอให้ชดเชยค่าเสียหาย ไม่ได้รับใบเสร็จรับเงิน นำไปขายให้บุคคลอื่น ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ก่อสร้างผิดจากแบบที่ขออนุญาต ก่อสร้างไม่ได้มาตรฐาน บริษัทไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ไม่คืนเงินจอง สัญญาไม่เป็นธรรม เรียกเก็บค่าภาษีโอนบ้านจากผู้ร้อง พื้นที่โรงจอดรถทรุด ขอคำแนะนำการหาช่างซ่อมบ้าน ส่งมอบบ้านไม่เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ ฯลฯ)	๑๒๔ ราย
⇒ กรณีเรื่องอาคารชุด/อาคารพาณิชย์	๕๘๐ ราย
ปัญหาคือ	
- ไม่ปลูกสร้าง	๑๖ ราย
- มีการก่อสร้างแต่ไม่แล้วเสร็จ	๖๙ ราย
- ไม่ปฏิบัติตามที่โฆษณา	๒๔ ราย
- ไม่ดำเนินการโอนกรรมสิทธิ์	๗๒ ราย
- พื้นที่ไม่ครบถ้วนตามสัญญา	- ราย
- กู้ไม่ผ่าน, กู้ได้ไม่เต็มจำนวนที่ขอกู้	๔๔ ราย
- ก่อสร้างล่าช้า	๒๗ ราย
- มีการชำรุดหลังปลูกสร้าง	๑๖ ราย
- ก่อสร้างไม่ตรงกับที่ระบุในสัญญา	๗๗ ราย
- นิติบุคคลอาคารชุดไม่จัดการดูแลและแก้ไขปัญหาต่างๆ	๔๙ ราย
- ไม่กำหนดเวลาโอน ไม่จัดทำสาธารณูปโภค	๒๑ ราย
- อื่น ๆ (การเรียกเก็บค่าส่วนกลางไม่เป็นธรรม ระบบสาธารณูปโภคบกพร่อง ขอให้ตรวจสอบนิติบุคคล นำไปขายต่อให้บุคคลอื่น ฯลฯ)	๖๕ ราย
⇒ กรณีเช่าพื้นที่/เช่าห้องพัก/เช่าอาคาร	๑๘๔ ราย
ปัญหาคือบริษัททุบแผงก่อนหมดสัญญาเช่า ไม่ปฏิบัติตามสัญญา ค่าเช่าสูงเกินไปไม่ให้สัญญาเช่า	

เรื่องร้องเรียน	จำนวน
⇒ กรณีที่ดิน	๒๖ ราย
- ไม่นอนกรรมสิทธิ์	๖ ราย
- ที่ดินเพิ่มขึ้นจากสัญญาจะซื้อจะขาย	- ราย
- ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ได้เพราะเป็นที่สารพัด	- ราย
- ผู้ขายไม่ใช่เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน	- ราย
- ไม่ปฏิบัติตามโฆษณา	๑ ราย
- ไม่พัฒนาที่ดิน	๕ ราย
- ไม่จัดทำสาธารณูปโภค	๒ ราย
- ที่ดินถูกอายัด	- ราย
- ต้องการไถ่ถอนที่ดินคืน	- ราย
- บริษัทไม่ได้ถมที่ดินตามที่ตกลงกันไว้	- ราย
- เนื้อที่ไม่ตรงที่ระบุในสัญญา	- ราย
- ไม่สามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินได้	- ราย
- จอที่ดินแต่บริษัทยังไม่ได้ดำเนินการยื่นกู้ให้ผู้ร้องตามที่ตกลงกันไว้	- ราย
- นำพื้นที่ส่วนกลางไปใช้ประโยชน์	๑ ราย
- ไม่ดำเนินการตามที่โฆษณา/สัญญา	๕ ราย
- ตรวจสอบการจัดสรรที่ดิน	๖ ราย
⇒ กรณีสัญญาว่าจ้างก่อสร้างบ้าน	๗๒ ราย
- บ้านชำรุดหลังปลูกสร้าง	๑๔ ราย
- ก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ	๒๔ ราย
- ผู้รับจ้างทิ้งงาน	๑๔ ราย
- ทำงานไม่ครบกับจำนวนเงินที่รับไป	๐ ราย
- สัญญาไม่เป็นธรรม	๑๒ ราย
- ก่อสร้างผิดแบบ	๘ ราย
⇒ กรณีสินค้าและบริการ	๑,๐๙๓ ราย
- กรณีธุรกิจบัตรเครดิต ปัญหาคือ ขอให้ตรวจสอบค่าธรรมเนียม ได้ยกเลิกการใช้บัตรไปแล้วแต่ยังมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม	๓๔๓ ราย
- กรณีธุรกิจรถยนต์/รถจักรยานยนต์ ปัญหาคือ ผิดสัญญาเช่าซื้อ อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไป ไม่ส่งมอบสัญญาฉบับให้ ไม่นอนกรรมสิทธิ์ จอรถแล้วไม่ได้รับรถตามเวลาที่กำหนด จัดไฟแนนซ์ไม่ผ่าน	๖๗๕ ราย
- กรณีเช่าซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า/เช่าซื้อสินค้า ปัญหาคือ การผัดนัดชำระแล้วมีการเรียกเก็บเงินค่าเบี้ยปรับสูงเกินกว่าที่เรียกเก็บในสัญญา	๙ ราย

เรื่องที่ร้องเรียน	จำนวน
- กรณีธุรกิจกู้ยืมเงินเพื่อผู้บริโภค ปัญหาคือ ขอให้ตรวจสอบการเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ย ขอให้ลดอัตราดอกเบี้ย	๓๓ ราย
- กรณีธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ปัญหาคือไม่ทำให้ทำสัญญาใช้บริการแต่มีหนังสือแจ้งให้ชำระหนี้ ขอให้ ตรวจสอบ การให้บริการ	- ราย
- กรณีเช่าซื้อรถยนต์	- ราย
- กรณีก๊าซหุงต้ม	- ราย
- กรณีอื่นๆ ได้แก่ ไม่ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา กรณีที่ร้องเรียนฟ้องร้อง ต่อศาลแล้ว สัญญาประณีประนอม การคิดค่าธรรมเนียมธนาคาร	๓๓ ราย
๕. ร้องเรียนเกี่ยวกับการขายตรง	๒๔ ราย
ปัญหาคือ ผู้ประกอบธุรกิจไม่จ่ายผลประโยชน์ตามแผน ไม่รับคืนสินค้าจากสมาชิก เปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ตามแผนโดยไม่บอกกล่าวสมาชิกล่วงหน้า ขอให้ตรวจสอบ ว่าบริษัททำถูกกฎหมายหรือไม่	๒๔ ราย

๒. การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนให้ผู้บริโภค

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา
ให้ผู้บริโภค ดังนี้

การดำเนินการ	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
๑. การเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมทั้งสิ้น	๑,๑๑๕	๕๖,๗๓๑,๘๔๑.๖๘
กรณีเรื่องโฆษณา	๔๖๗	๕,๖๑๙,๔๑๗.๖๖
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๑๘๗	๒,๘๗๘,๙๐๕.๕๐
กรณีเรื่องสัญญา	๔๕๖	๔๗,๖๓๒,๑๑๘.๕๓
กรณีเรื่องขายตรง	๕	๖๐๑,๔๐๐.๐๐
๒. ผู้บริโภคเข้าแจ้งความร้องทุกข์กับผู้ประกอบธุรกิจและขอยุติเรื่อง รวมทั้งสิ้น	๘๑	๒,๐๐๐.๐๐
กรณีเรื่องโฆษณา	๖	-
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๗๔	๒,๐๐๐.๐๐
กรณีเรื่องสัญญา	๑	-

การดำเนินการ	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
๓. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งให้ผู้ร้องทราบ รวมทั้งสิ้น	๑,๖๘๕	
กรณีเรื่องโฆษณา	๙๓	
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๑,๑๐๐	
กรณีเรื่องสัญญา	๔๖๙	
กรณีเรื่องขายตรง	๒๒	๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๔. เสนอคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาตัวแทนคดีผู้บริโภค	จำนวน ๑๐๓ ราย	
กรณีเรื่องโฆษณา	๒	
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๑๒	
กรณีเรื่องสัญญา	๘๙	
๕. การแก้ไขปัญหาโดยการให้คำปรึกษากับผู้บริโภค	จำนวน ๑๕,๗๐๘ ราย	
กรณีเรื่องโฆษณา	๕,๖๒๒	
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๕,๗๙๗	
กรณีเรื่องสัญญา	๓,๐๖๘	
กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	๑,๒๒๑	
๖. อื่น ๆ (ผู้ร้องมีหนังสือยกเลิก ไปใช้สิทธิทางศาลด้วยตนเอง, มีหนังสือ แจ้งหน่วยงานทราบ)	๒๙๙	
กรณีเรื่องสัญญา	๑๐	
กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป	๓๓	
กรณีเรื่องขายตรง	๒๓๔	
กรณีเรื่องโฆษณา	๒๒	

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ให้คำปรึกษาข้อกฎหมายแก่ผู้บริโภค
จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๕๖๕ ครั้ง

เรื่อง	จำนวน	
อสังหาริมทรัพย์	๑,๗๓๙	ครั้ง
สินค้าและบริการ	๓,๐๗๐	ครั้ง
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒	๑,๐๒๒	ครั้ง
ประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค	๖๙๑	ครั้ง
พระราชบัญญัติความรับผิดที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๑	๑,๑๘๗	ครั้ง
พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕	๙๖๘	ครั้ง

เรื่อง	จำนวน	
พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑	๙๗๗	ครั้ง
สอบถามความคืบหน้าของการดำเนินคดี/บังคับคดี	๑,๐๕๔	ครั้ง
อื่นๆ เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายอาหารและยา มาตรฐานอุตสาหกรรม ฯลฯ	๒๕๗	ครั้ง
รวม	๑๐,๕๖๕	ครั้ง

๓. การตรวจสอบพฤติการณ์การประกอบธุรกิจ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบพฤติการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจการโฆษณา ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งหรือนำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้าและบริการ ตรวจสอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญาและหลักฐานการรับเงิน และผู้ประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปราบปรามการละเมิดสิทธิผู้บริโภคซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการตรวจสอบพฤติการณ์การประกอบธุรกิจต่าง ๆ จำนวน ๑๒,๖๖๘ ราย ดังนี้

๑. การตรวจสอบการโฆษณา	จำนวน	๑๐,๘๑๔	ราย
๒. การตรวจสอบสินค้าที่ควบคุมฉลาก/สินค้าอื่น ๆ ทั่วไป	จำนวน	๓๗๑	ราย
	จำนวน	๔๑,๕๗๔	ตัวอย่าง
๓. การตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ การยื่นคำขอ การรับจดทะเบียน และการแจ้งยกเลิกการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง	จำนวน	๑,๐๘๓	ราย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การตรวจสอบ	จำนวน
การตรวจสอบการโฆษณา	๑๐,๘๑๔ ราย
ได้แก่	
๑. การตรวจสอบข้อความโฆษณาบน ๖๕๑ ราย	๖๕๑ ราย
สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	
พบว่า ถูกต้อง	๖๕๑ ราย
ไม่ถูกต้อง	- ราย
๒. การตรวจสอบข้อความโฆษณาสินค้าและบริการทั่วไปตาม	๔,๙๑๑ ราย
กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๒๔ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	
พบว่า ถูกต้อง	๔,๙๑๑ ราย
ไม่ถูกต้อง	- ราย

การตรวจสอบ	จำนวน
๓. การตรวจสอบโครงการโฆษณาบ้าน ที่ดินจัดสรรและอาคารชุด	๖๓ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๔๓ ราย
ไม่ถูกต้อง	๒๐ ราย
๔. การตรวจสอบป้ายโฆษณาสินค้าและบริการทั่วไป	๗๗ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๖๔ ราย
ไม่ถูกต้อง	๑๓ ราย
๕. การตรวจสอบการโฆษณา ณ ห้างสรรพสินค้า	๒ ราย
พบว่า ถูกต้อง ๒๕๔ ป้าย	- ราย
ไม่ถูกต้อง ๓๒ ป้าย	-
๖. การตรวจป้ายโฆษณาบ้าน ที่ดิน อาคารชุด	๖๓ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๓๗ ราย
ไม่ถูกต้อง	๒๖ ราย
๗. การตรวจสอบอื่นๆ (เรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบข้อความโฆษณา)	๕๙ ราย
- อยู่ระหว่างการดำเนินการ	๕๙ ราย
๘. การตรวจสอบอื่นๆ (โปสเตอร์,...)	- ราย
พบว่า ถูกต้อง	- ราย
ไม่ถูกต้อง	- ราย
๙. การตรวจสอบป้ายโฆษณาบ้าน ที่ดิน อาคารชุด โครงการ สคบ. สัญจร จังหวัดสงขลา และจังหวัดจันทบุรี พบว่า	๔๗ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๓๔ ราย
ไม่ถูกต้อง	๑๓ ราย
กรณีมีการโฆษณาไม่ถูกต้อง ดำเนินการโดย เจ้าหน้าที่ประจำท้องที่หรือร่วมกับสำนักงานที่เกี่ยวข้องและให้คำแนะนำเพื่อตบแต่งแก้ไขให้ถูกต้อง	
๑๐. การตรวจสอบสินค้าที่ควบคุมฉลาก/สินค้าอื่น ๆ ทั่วไป	๓๗๑ ราย
	๔๑,๔๗๔ ตัวอย่าง
๑๑. การตรวจสอบสินค้าที่ควบคุมฉลากตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก	๒๑๔ ราย
	๓๑,๕๕๔ ตัวอย่าง
* ตรวจสอบ ณ ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าสำเร็จรูป ได้แก่ เครื่องแบบ รองเท้า เสื้อผ้า เครื่องใช้ในครัวเรือน กระเช้าของขวัญปีใหม่	๔๓ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๗,๑๓๙ ตัวอย่าง
ไม่ถูกต้อง	๓,๒๖๖ ตัวอย่าง
* ตรวจสอบทองรูปพรรณ	๙๓ ราย
พบว่า ถูกต้อง	๑๘,๔๒๐ ตัวอย่าง
ไม่ถูกต้อง	๑,๗๖๐ ตัวอย่าง

การตรวจสอบ	จำนวน
*ตรวจสอบผลิตภัณฑ์พลาสติก ณ ห้างสรรพสินค้า พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๓ ราย ๔ ตัวอย่าง - ตัวอย่าง
* ตรวจสอบชุดสังฆทานและชุดไทยธรรม พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๑๐ ราย ๑๖๒ ตัวอย่าง ๑๒ ตัวอย่าง
* ตรวจสอบเครื่องทำน้ำอุ่นไฟฟ้า/เครื่องทำน้ำร้อนไฟฟ้า พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๒ ราย ๒๔ ตัวอย่าง - ตัวอย่าง
*ตรวจสอบที่นอน พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๑๘ ราย ๗๕ ตัวอย่าง ๖๑ ตัวอย่าง
*ตรวจสอบข้าวสารบรรจุถุง พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๑ ราย ๒ ตัวอย่าง ๐ ตัวอย่าง
*ตรวจสอบแปรงสีฟัน พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๓ ราย ๑๒๕ ตัวอย่าง ๓๔ ตัวอย่าง
*ตรวจสอบเครื่องประดับอัญมณีเจียรไน พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๒ ราย ๓๑ ตัวอย่าง ๐ ตัวอย่าง
การตรวจสอบสินค้าตามโครงการ สคบ. สฉจร	๑๕๖ ราย ๑๐,๕๕๕ ตัวอย่าง
- การตรวจสอบฉลากสินค้า ณ ร้านจำหน่ายทองรูปพรรณ ร้านจำหน่ายที่นอน ร้านจำหน่ายชุดสังฆทาน และชุดไทยธรรม และร้านจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้ว ณ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๓๙ ราย ๓๖ ตัวอย่าง ๓ ตัวอย่าง
- การตรวจสอบฉลากสินค้า ณ ร้านจำหน่ายทองรูปพรรณ ร้านจำหน่ายที่นอน ร้าน จำหน่ายชุดสังฆทาน และชุดไทยธรรม และร้านจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้ว ณ จังหวัดเชียงราย พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๑๓ ราย ๕,๒๖๐ ตัวอย่าง ๕๓๙ ตัวอย่าง

การตรวจสอบ	จำนวน
- การตรวจสอบผลากสินค้า ณ ร้านจำหน่ายทองรูปพรรณ ร้านจำหน่ายที่นอน ร้านจำหน่ายชุดสังฆทาน และชุดไทยธรรม และร้านจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้ว ณ จังหวัดนครพนม พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๑๙ ราย ๕๘๑ ตัวอย่าง ๘๑ ตัวอย่าง
- การตรวจสอบผลากสินค้า ณ ร้านจำหน่ายทองรูปพรรณ และร้านจำหน่ายที่นอน ณ จังหวัดจันทบุรี พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๒๗ ราย ๑,๙๐๐ ตัวอย่าง ๒๑ ตัวอย่าง
- การตรวจสอบผลากสินค้า ณ ร้านจำหน่ายทองรูปพรรณ ร้านจำหน่ายที่นอน ร้านจำหน่ายชุดสังฆทาน และชุดไทยธรรม และร้านจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้ว ณ จังหวัดสงขลา พบว่า ถูกต้อง ไม่ถูกต้อง	๕๘ ราย ๑,๖๒๒ ตัวอย่าง ๔๑๖ ตัวอย่าง
๓. การตรวจสอบ/ให้คำปรึกษา และการรับจดทะเบียน/การแจ้งยกเลิกการประกอบธุรกิจขายตรงและตลาดแบบตรง	๑๐๘๓ ราย
> ธุรกิจขายตรง	๙๗๕ ราย
- ตรวจสอบ/ให้คำปรึกษา คำแนะนำการประกอบธุรกิจขายตรง	๗๗๕ ราย
- ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง	๑๑๒ ราย
- รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง	๘๖ ราย
- การแจ้งยกเลิกการจดทะเบียนการประกอบธุรกิจขายตรง	- ราย
- แจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจชี้แจงข้อเท็จจริง	- ราย
- เสนอคณะกรรมการ, คณะกรรมการขายตรงและตลาดแบบตรง	๑ ราย
> ธุรกิจตลาดแบบตรง	๑๐๘ ราย
- ตรวจสอบ/ให้คำปรึกษา คำแนะนำการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง	๙๘ ราย
- ยื่นคำขอจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง	๘ ราย
- รับจดทะเบียนการประกอบธุรกิจตลาดแบบตรง	๓ ราย

๕. การจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดประชุมสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ผู้ประกอบธุรกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป ดังนี้

**๑. การจัดประชุมสัมมนาให้ความรู้แก่สถานศึกษา และเพื่อพัฒนาเครือข่ายการ
คุ้มครองผู้บริโภคให้เข้มแข็ง**

๑.๑ โครงการประชุมสัมมนา เรื่อง การจัดตั้งชมรมคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและฝึกอบรมครูที่ปรึกษาชมรม เพื่อการพัฒนาเครือข่ายภาครัฐเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมปรีณิชาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยครูที่ปรึกษาประจำชมรมตามเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ จากการสัมมนาผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับจากการสัมมนาไปใช้ในการพัฒนาเครือข่ายชมรม อีกทั้งยังสามารถผลักดันการทำงานเครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภคสู่ยังชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๒ โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมชมรมคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อการพัฒนาเครือข่ายภาครัฐ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมปรีณิชาเลซ มหานาค กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยครูที่ปรึกษาประจำชมรมตามเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศที่เคยเข้าร่วมสัมมนาตามโครงการประชุมสัมมนา เรื่อง การจัดตั้งชมรมคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและฝึกอบรมครูที่ปรึกษาชมรม เพื่อการพัฒนาเครือข่ายภาครัฐเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคสู่ชุมชน การสัมมนาเป็นลักษณะของการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมชมรมคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งคู่มือดังกล่าวจะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมชมรมคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของชมรมมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

๑.๓ โครงการเฝ้าระวังการโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ครั้งที่ ๒ ส่วนกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษามหาชราลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการตรวจสอบโฆษณา

๑.๔ โครงการเฝ้าระวังการโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ครั้งที่ ๒ ส่วนภูมิภาค (จังหวัดอุบลราชธานี) เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมสุโขทัย แกรนด์ แอนด์ คอนเวนชันเซ็นเตอร์ จังหวัดอุบลราชธานี ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดอุบลราชธานี) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้นักศึกษาในส่วนภูมิภาคได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการตรวจสอบโฆษณา

๑.๕ โครงการเฝ้าระวังการโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ครั้งที่ ๒ ส่วนภูมิภาค (จังหวัดร้อยเอ็ด) เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมร้อยเอ็ดซิตี จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดร้อยเอ็ด) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้นักศึกษาในส่วนภูมิภาคได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการตรวจสอบโฆษณา

๑.๖ โครงการเฝ้าระวังการโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ครั้งที่ ๒ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยอาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากสถาบันการศึกษาในเขต

กรุงเทพมหานคร การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ครู อาจารย์ มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการ เพื่อจะได้นำไปถ่ายทอดให้กับนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการ

๑.๗ โครงการประชุมสัมมนาจัดตั้งชมรมคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและฝึกอบรมครูที่ปรึกษาชมรมเพื่อณรงค์สิทธิผู้บริโภคสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๑-๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๙-๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จังหวัดเชียงใหม่ และวันที่ ๒๗-๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วย ครูที่ปรึกษากิจกรรมชมรมคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาจะทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และสามารถเป็นแกนนำในการนำความรู้ไปเผยแพร่และปฏิบัติจริงในชุมชน

๑.๘ โครงการเฝ้าระวังการโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ครั้งที่ ๒ (สายลับ...ตรวจจับโฆษณา) เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ จังหวัดจันทบุรี วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ จังหวัดชลบุรี วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ จังหวัดพิษณุโลก และวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วย ตัวแทนนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออก และภาคเหนือ การสัมมนาครั้งนี้เป็นการให้ความรู้แก่นักศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการตรวจสอบโฆษณา และร่วมส่งชิ้นงานเข้าแข่งขันในโครงการ

๒. การจัดประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๑ โครงการพัฒนาคุณภาพการทำงานเพื่อยกมาตรฐานการทำงานสู่ระดับสากล เมื่อวันที่ ๗-๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมเดอะบันยัน รีสอร์ท หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และวันที่ ๑๖-๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยข้าราชการและพนักงานราชการของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการและความพึงพอใจของประชาชน รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมมารี ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด จากการสัมมนา ทำให้เจ้าหน้าที่จังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนสามารถจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๒.๓ โครงการทบทวนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภคปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมบันยัน รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟคลับ หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค การสัมมนานี้เน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ทุกระดับของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีส่วน

ร่วมในการเสนอแนะให้ข้อคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ โครงการฝึกอบรมเทคนิคการเป็นวิทยากร และนักฝึกอบรมอาชีพ เมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ทุกระดับที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนา ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับการฝึกทักษะในการเป็นวิทยากร สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้แก่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๕ โครงการปรับกระบวนการทัศนการทำงานเพื่อก้าวสู่การทำงานยุคใหม่ เมื่อวันที่ ๓ และ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรม รามาร์เดนท กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ทุกระดับที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนา ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ปรับกระบวนการทัศนในการทำงาน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนามาพัฒนาตนเองเพื่อปรับปรุงแบบในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

๒.๖ โครงการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนและพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ ๘-๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ กรุงเทพมหานคร และห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ โดยสามารถกำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการผลักดันการปฏิบัติงานได้ และยังช่วยปรับทัศนคติของบุคลากรที่มีต่อการจัดการความรู้โดยเน้นการให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการความรู้เพิ่มมากขึ้น

๒.๗ โครงการอบรมเทคนิคการจัดทำตัวชี้วัดเพื่อรองรับระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ เมื่อวันที่ ๙ และ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วย ข้าราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการอบรมจะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดของระบบการบริหารผลการปฏิบัติงาน และได้พัฒนาทักษะในการกำหนดตัวชี้วัดด้วยเทคนิคแบบต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๒.๘ โครงการอบรมการจัดทำคำฟ้อง แนวทางการวางรูปคดี และการแสวงหาพยานหลักฐานประกอบการดำเนินคดี เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน นักสืบสวนสอบสวน และนิติกร จากการอบรมจะช่วยให้ผู้ที่ได้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานด้านการสืบสวนสอบสวน การแสวงหา พยาน หลักฐาน และแนวทางการวางรูปคดี ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๒.๙ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อประเมินตนเองตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ (รอบ ๖ เดือน) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรม ทีเค พาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย บุคลากรทุกระดับของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และสามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒.๑๐ โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองและกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมทีเค พาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน และนิติกร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการของกฎหมายฯ และทราบแนวทางสามารถดำเนินการจัดทำคำชี้แจงหรือคำให้การเพื่อแก้คดีปกครองยื่นต่อศาลได้

๒.๑๑ โครงการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนการทำงานเพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรม รามาร์เก้ต์ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ทุกระดับที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนา ทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และสามารถพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี

๒.๑๒ โครงการการสร้างและพัฒนาทีมงาน ณ โรงแรม อมารี ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ข้าราชการการและพนักงานราชการของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาทำให้ ผู้เข้าร่วมสัมมนาเข้าใจหลักการทำงานเป็นทีม และการพัฒนาทีมงาน ซึ่งจะสามารถพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

๓. การจัดประชุมสัมมนาบูรณาการการคุ้มครองผู้บริโภคภาครัฐและภาคเอกชน

๓.๑ การประชุมสัมมนาเรื่อง ธุรกิจขายรถยนต์มือสองกับการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ณ โรงแรม เวียง ลคอร จังหวัดลำปาง ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้ประกอบการ ธุรกิจขายรถยนต์ใช้แล้วในจังหวัดลำปาง คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดลำปาง เจ้าหน้าที่กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐ คน จากการสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดทำหลักฐานการรับเงินและจัดทำฉลากสินค้าที่เป็นไปตามประกาศฯ

๓.๒ การประชุมสัมมนาบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภาคเอกชนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๑๕ – ๑๖ มกราคม ๒๕๕๓ ณ สวนนงนุช จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผลจากการสัมมนาสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสื่อมวลชนในการดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปสู่ประชาชน

๓.๓ โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินคดีผู้บริโภคแก่ผู้กระทำละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในส่วนของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อวันที่ ๔-๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ โรงแรม เฟลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี จากการสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ความสามารถในการดำเนินคดีในศาล และนิติกร สามารถปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ การประชุมสัมมนาเรื่อง แนวทางการโฆษณาสินค้าหรือบริการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.๒๕๒๒ กรณีการโฆษณาเครื่องปรับอากาศ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ ห้องประชุมส่วนกลาง อาคารบี ชั้น ๔ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ประกอบกิจการโฆษณา สื่อมวลชน การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ประกอบกิจการโฆษณา สื่อมวลชน ได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้านโฆษณา

๓.๕ โครงการอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ประชาชน ผู้ประกอบการธุรกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ณ โรงแรมกรีนเลค รีสอร์ท จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ประชาชนผู้ประกอบการธุรกิจ และเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมมนาทำให้ประชาชนรวมทั้งเครือข่ายการคุ้มครองผู้บริโภคได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้บริโภค รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๓.๖ การประชุมสัมมนาเรื่อง จับาการโฆษณาทางสื่อโทรทัศน์ไร้เสา เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้ประกอบการด้านเคเบิลทีวี และสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และผู้ประกอบการธุรกิจด้านการขายตรงและตลาดแบบตรง การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจโฆษณาได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๗ โครงการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อปรับปรุง ขกเลิก แก้ไข และร่างกฎหมายกับอนุบัญญัติต่าง ๆประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมรามารการ์เด็นส์ กรุงเทพมหานคร วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมมณีจันทร์ จังหวัดจันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมพาวิลเลียน ควีน เบล จังหวัดกระบี่ และวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ โรงแรมราชศุภมิตร จังหวัดกาญจนบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยสมาคม/ ชมรม และหน่วยงานราชการ

๓.๘ โครงการเพิ่มศักยภาพการคุ้มครองผู้บริโภคด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน จังหวัดหนองคาย และกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมหนองคายแกรนด์ จังหวัดหนองคาย และวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักศึกษา จากการสัมมนาทำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการธุรกิจมีจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ

๓.๙ โครงการประชุมสัมมนา เรื่อง อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค (อสคบ.) รณรงค์สิทธิผู้บริโภคสู่ชุมชน เมื่อวันที่ ๒๔-๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมรามาร การ์เด็น กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน อาสาสมัครพิทักษ์ยุติธรรม คณะกรรมการหมู่บ้าน ชมรม/ กลุ่ม/ องค์กร/ สมาคมของจังหวัด และอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การสัมมนารั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันให้มีการจัดตั้งแกนนำอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคในทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๓.๑๐ โครงการประชุมสัมมนา เรื่อง กฎหมายนำรู้คู่การขาย เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้าที่ควบคุมฉลาก ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่สำนักงาน

คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาครั้งนี้ทำให้ผู้ประกอบการจัดจำหน่ายสินค้า และใช้ข้อมูลโฆษณาที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๑๑ โครงการการประชุมรับฟังความคิดเห็น เรื่อง ให้สินค้าผลิตภัณฑ์เครื่องใช้สแตนเลสตีเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้า ผู้แทนราชการ ผู้แทนองค์กรเอกชน ประชาชน และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาครั้งนี้ทำให้เกิดการผลักดันในการสร้างบรรทัดฐานให้ผู้ประกอบการมีความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้า

๓.๑๒ โครงการประชุมสัมมนาผู้ประกอบการ เรื่อง อนุมัติกับการจัดทำฉลากสินค้า เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ จังหวัดจันทบุรี ผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้จำหน่ายสินค้า ผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนองค์กรเอกชน ประชาชน และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากการสัมมนาทำให้ผู้ประกอบการได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำฉลากสินค้าที่ควบคุมฉลากตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๔) เรื่อง ให้อนุมัติเจียรไนและเครื่องประดับอนุมัติเจียรไนเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก และสามารถให้ข้อมูลเพื่อยกกับสินค้าได้ถูกต้องเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้า

๕. โครงการ สคบ. สัญจร

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้จัดโครงการ สคบ. สัญจร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดในส่วนท้องถิ่น ๗๕ จังหวัด ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้จัดโครงการ สคบ. สัญจร จำนวนทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ดังนี้ จังหวัดเชียงราย จังหวัดนครพนม จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสงขลา และจังหวัดขอนแก่น

๖. โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดีเด่นทางโทรทัศน์เพื่อผู้บริโภค ครั้งที่ ๙

โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดีเด่นทางโทรทัศน์เพื่อผู้บริโภค ครั้งที่ ๙ รอบแรก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดีเด่นทางโทรทัศน์เพื่อผู้บริโภคครั้งที่ ๙ รอบแรก ครั้งที่ ๑ จังหวัดมุกดาหาร เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมพลอยระวีเลขา จังหวัดมุกดาหาร ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (มุกดาหาร) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนในส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินภาพยนตร์โฆษณาและเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๕.๒ โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดีเด่นทางโทรทัศน์เพื่อผู้บริโภคครั้งที่ ๙ รอบแรก ครั้งที่ ๒ จังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมพะเยาเกทเวย์ จังหวัดพะเยา ผู้เข้าร่วมงาน

ประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาในภาคเหนือ (พะเยา) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนในส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนตรัษณและเพื่เป็นการเผยแพร่วรรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๕.๓ โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดัฒนทางโทรทัศนเพื่อผู้บริโภคครั้งที่ ๙ รอบแรก ครังที่ ๓ จัหวัดจันทบุรี เมื่วนัที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมเคพีแกรนด์ จัหวัดจันทบุรี ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาในภาคตะวันออก (จันทบุรี) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนในส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนตรัษณและเพื่เป็นการเผยแพร่วรรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๕.๔ โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดัฒนทางโทรทัศนเพื่อผู้บริโภคครั้งที่ ๙ รอบแรก ครังที่ ๔ จัหวัดภูเก็ด เมื่วนัที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมรอยัลภูเก็ด ซิตี้ จัหวัดภูเก็ด ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษาในภาคใต้ (ภูเก็ด) ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนในส่วนภูมิภาคมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนตรัษณและเพื่เป็นการเผยแพร่วรรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๕.๕ โครงการรางวัลภาพยนตร์โฆษณาดัฒนทางโทรทัศนเพื่อผู้บริโภคครั้งที่ ๙ รอบสาม เมื่วนัที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ โรงแรมวินเซอร์ สวีท จัหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วยตัวแทนนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ประชาชนในทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจพัฒนตรัษณและเพื่เป็นการเผยแพร่วรรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๗. การรับเรื่องเพื่อดำเนินคดีแทนผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับเรื่องเพื่อดำเนินคดีแทนผู้บริโภคในกรณีที่ได้รับคำร้องขอจากผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งปี ๒๕๕๓ รับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค จำนวน ๑๕๕ ราย ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกดำเนินคดี จำนวน ๙๓ เรื่อง ค่าเสียหาย จำนวน ๕๗,๔๖๕,๖๖๘ ล้านบาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	จำนวน
* กรณีสินค้าและบริการทั่วไป	
รับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	๒๑ ราย
จำนวนผู้ประกอบการที่ถูกดำเนินคดี	๑๔ เรื่อง
จำนวนค่าเสียหาย	๑,๖๕๒,๘๔๖ บาท
* กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์	
รับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	๑๓๐ ราย
จำนวนผู้ประกอบการที่ถูกดำเนินคดี	๗๕ เรื่อง
จำนวนค่าเสียหาย	๕๔,๙๑๔,๖๖๖ บาท
* กรณีเรื่องภาคโฆษณา	
รับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	๔ ราย
จำนวนผู้ประกอบการที่ถูกดำเนินคดี	๔ เรื่อง

จำนวนค่าเสียหาย	๘๙๗,๗๕๖ บาท
การดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	จำนวน
รับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	๑๕๕ ราย
จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกดำเนินคดี	๙๓ เรื่อง
จำนวนค่าเสียหาย	๕๗,๔๖๕,๒๖๘ บาท

๘. ผลการดำเนินคดีแทนผู้บริโภค

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค ปรากฏผลการดำเนินคดีแทนผู้บริโภค ในปี ๒๕๕๓ จำนวนทั้งสิ้น ๑๙๗ เรื่อง ผู้บริโภค จำนวน ๙๕๑ ราย ค่าชดเชยความเสียหาย จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๕,๘๔๖,๓๑๘ บาท ดังนี้

ผลการดำเนินคดีแทนผู้บริโภค	จำนวน
๑. ส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดี รวมทั้งสิ้น -จำนวนผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น -จำนวนค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น	๕๐ เรื่อง ๒๕๐ ราย ๗๑,๔๙๔,๓๓๓ ล้านบาท
⇒ กรณีโฆษณา จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๑ เรื่อง ๔ ราย ๑,๐๕๗,๔๑๑ บาท
⇒ กรณีสินค้าและบริการทั่วไป จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๑๔ เรื่อง ๒๓ ราย ๒,๖๖๐,๒๕๐ บาท
⇒ กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์ จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๗๕ เรื่อง ๒๑๓ ราย ๖๗,๗๗๖,๖๗๒ บาท
๒. ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ประกอบการ(จำเลย) ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้บริโภค -จำนวนผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น -จำนวนค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น	๖๐ เรื่อง ๑๐๗ ราย ๕,๑๐๓,๖๕๕ ล้านบาท
⇒ กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์ จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๘ เรื่อง ๑๗ ราย ๓,๘๙๔,๙๒๗ ล้านบาท
⇒ กรณีสินค้าและบริการทั่วไป	๒ เรื่อง

จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๕๐ ราย ๑,๒๐๘,๒๒๗ ล้านบาท
๓. ดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษา รวมทั้งสิ้น - จำนวนผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น - จำนวนค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น	๘๗ เรื่อง ๓๔๔ ราย ๘๓,๐๕๔,๐๒๓ บาท
⇒ กรณีเรื่องสินค้าและบริการทั่วไป จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๖ เรื่อง ๗๔ ราย ๑,๔๕๔,๕๔๓ ล้านบาท
⇒ กรณีสัญญา จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๘๑ เรื่อง ๒๗๐ ราย ๘๑,๖๔๔,๕๘๐ ล้านบาท
๔. ดำเนินการตาม พรบ.ล้มละลายฯ รวมทั้งสิ้น - จำนวนผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น - จำนวนค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น	๓ เรื่อง ๒๔๗ ราย ๑๒,๕๘๗,๖๐๐ ล้านบาท
⇒ กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์ จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๓ เรื่อง ๒๔๗ ราย ๑๒,๕๘๗,๖๐๐ ล้านบาท
๕. อื่น ๆ (คดีสิ้นสุด ยุติเรื่อง ถอนเรื่อง ประนีประนอมยอมความ) รวมทั้งสิ้น - จำนวนผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น - จำนวนค่าเสียหาย รวมทั้งสิ้น	๗ เรื่อง ๑๓ ราย ๓,๐๖๒,๒๐๘ ล้านบาท
⇒ กรณีสัญญา/อสังหาริมทรัพย์ จำนวนผู้บริโภค จำนวนค่าเสียหาย	๗ เรื่อง ๑๓ ราย ๓,๐๖๒,๒๐๘ บาท

๔. การเปรียบเทียบความผิดผู้ประกอบการธุรกิจที่ละเมิดสิทธิผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ดำเนินการเปรียบเทียบความผิดผู้ประกอบการธุรกิจที่ละเมิดสิทธิผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ และพระราชบัญญัติขยายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการเปรียบเทียบความผิดผู้ประกอบการธุรกิจที่ละเมิดสิทธิผู้บริโภค จำนวน ๕๐ ราย เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน ๑.๗ ล้านบาท ดังนี้

กรณีความผิด	จำนวน
* กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณา	
จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจที่จะเมิดสิทธิผู้บริโภค เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน	๒๙ ราย ๑,๒๘๐,๐๐๐ บาท
* กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ	
จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจที่จะเมิดสิทธิผู้บริโภค เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน	๔ ราย ๒๕๐,๐๐๐ บาท
* กรณีขัดหนังสือเรียก (ไม่มีความจริงใจโต้เถียงตามหนังสือเรียก)	
จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจที่จะเมิดสิทธิผู้บริโภค เปรียบเทียบปรับเป็นเงิน	๑๗ ราย ๑๗๐,๐๐๐ บาท

๑๐. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้บริการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ อันเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนผู้บริโภคในการเลือกซื้อ สินค้าและบริการ รวมทั้งเผยแพร่แนวทางการประกอบธุรกิจที่ต้องตามกฎหมาย เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกรับผิดชอบต่องานผู้บริโภค ซึ่งในปี ๒๕๕๓ ได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น ๑๖๕,๒๕๐ ครั้ง ดังนี้

การดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	จำนวน
๑. เผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ วารสาร CD VCD ให้ผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๕๑๒ ครั้ง
๒. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รวมทั้งจัดให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ	๒,๑๑๑ ครั้ง
-ผ่านสื่อวิทยุ	๑,๖๖๕ ครั้ง
-ผ่านสื่อโทรทัศน์	๔๑๐ ครั้ง
-ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์	๓๖ ครั้ง
๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สไปดโทรทัศน์ บนจอ LCD บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ	- ครั้ง
๔. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สไปดโทรทัศน์บนเว็บไซต์ www.faikeham.com และสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านดาวเทียม มหาวิทยาลัยรามคำแหง	- ครั้ง

การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	จำนวน
๕. จัดให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนเกี่ยวกับงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคผ่านสื่อต่าง ๆ และเป็นวิทยากรบรรยาย	๗๙ ครั้ง
- ผ่านสื่อวิทยุ	๖๒ ครั้ง
- ผ่านสื่อโทรทัศน์	๖ ครั้ง
- ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์	๒ ครั้ง
- ผ่านสื่ออื่น ๆ	๑ ครั้ง
- เชิญเป็นวิทยากร	๘ ครั้ง
๖. ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	๑๖๒,๕๕๘ ครั้ง
- จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในงานต่าง ๆ	๓๙ ครั้ง
- ผลิตบทความเผยแพร่ลงสื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้ง สคบ. สาร ราย ๒ เดือน	๑๓๑ ครั้ง
- จัดส่ง สคบ. สาร ราย ๒ เดือน ให้สมาชิกทั่วประเทศ จำนวน ๒๒,๖๑๓ ราย	๑๖๒,๑๗๔ ครั้ง
- ผลิตข่าวเผยแพร่และแจกสื่อมวลชน	๘๘ ครั้ง
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าว บทความ ประกาศลงเว็บไซต์ของ สคบ.	๙๔ ครั้ง
- เผยแพร่ข้อความประชาสัมพันธ์ (ตัววิ่ง) ทางสื่อโทรทัศน์	๒๒ ครั้ง

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับปรับปรุง)
- : ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่าง
พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขรับ ๓๒/๒๕๕๒ วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๒๓๗

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ

๓. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติรวม ๓ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

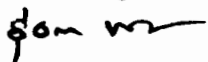
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕

โทรสาร ๐๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

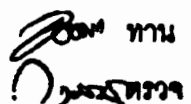

(นางสาวรุ่งนภา จันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

พรประภา พิมพ์

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตรวจและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยไม่แสวงหากำไร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ผู้อำนวยความสะดวก” หมายความว่า ผู้อำนวยความสะดวกการอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การบริหารและการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๑

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค”
เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตรา
และการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง
ผู้บริโภค ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลย
การกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใด
จังหวัดหนึ่ง

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการ
คุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และ
กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยความสะดวก พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับ
ประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วย
การประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินการขององค์การ ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ
- (๓) รายได้อื่น

มาตรา ๙ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

มาตรา ๑๐ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทํารายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ประกอบด้วย

(๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๒๖ (๓) จำนวนเจ็ดคน

(๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนิตตามมาตรา ๒๖ (๔) จำนวนแปดคน

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยความสะดวกเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยความสะดวกตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒)

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ดิตยาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์การผู้บริโภครวมตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง
- (๔) ซาคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของ

กรรมการทั้งหมด เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๒๖ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยสี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุมรรตผลตามวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหาร

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน

ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ

(๔) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ
ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๓) (จ)
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงาน
ของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง
ผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการ
พิจารณา

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งรายงานผลการพิจารณา
และการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ
หน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม
หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้น
ไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติกรอย่างหนึ่ง
อย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๙ ให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การ
ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชา
พนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการ

ขององค์การตามมาตรา ๕

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒ ข.

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙

วรรคสอง

(๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมินทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

หมวด ๒
คณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย

- (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๒) นายกสภานายความ
- (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
- (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน
- (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
- (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
- (๗) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตาม

มาตรา ๒๖

- (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหา

มอบหมาย

มาตรา ๒๖ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ มาขึ้นทะเบียน
- (๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้
 - (ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน
 - (ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน
 - (๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์การผู้บริโภครู้ขึ้น
ทะเบียนตาม (๒) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานคร
เป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนราษฎร
ในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา
ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภค และรองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่เลขาธิการคณะกรรมการ
คุ้มครองผู้บริโภคมอบหมาย ทำหน้าที่องค์การ คณะกรรมการ และผู้อำนวยการ ตามลำดับ
จนกว่าจะมีองค์การ คณะกรรมการ และผู้อำนวยการ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๔
ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๒๗ จัดทำแผนการ
ดำเนินการของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการบริหารงานตามแผน
ดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอ
ตามวรรคหนึ่งตามความจำเป็น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเสนอ รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๑๖) โดยให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖) และให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

(๒) เงินและทรัพย์สินขององค์การ

กำหนดให้องค์การมีเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานขององค์การ ประกอบด้วย (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี (๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และ (๓) รายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘) โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตาม (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ ซึ่งองค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ แต่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินรายได้ตาม (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำการรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ส่งมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนสิบห้าคน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี และบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ ก. คุณสมบัติ ได้แก่ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒) ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ดิตยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกล้อออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง

สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย (๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนจำนวนเจ็ดคน (๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต จำนวนแปดคน เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน โดยให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยการฯ อาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ คือ (๑) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุนิติวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ (๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องการบริหารงานทั่วไปขององค์การ การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง การบริหารและการจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ (ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้าง และกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๔) โดยคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และอาจพ้นจากตำแหน่งได้ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์การผู้บริโภคน (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยสี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

(๔) ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ และไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (๙) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ (ร่างมาตรา ๑๕)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒) และให้ผู้บริหารเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้บริหารจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐) ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๕) คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) นายกสภาทนายความ (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (๗) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยคณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่กรรมการสรรหาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน (ร่างมาตรา ๒๔) คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดเพื่อสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และดำเนินการสรรหาโดย

(๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน

(ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน

(๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกัน โดยมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการสรรหาอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖)

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
(ฉบับปรับปรุง)

รายงาน
ของ
คณะกรรมการธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
(ฉบับปรับปรุง)

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด
ที่ ๑๔๘๖/๒๕๕๔

(๒๐)
(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวงศ์ เดชกิจวิกรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๒๓๐ คน เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นางสาวกรรณิการ์ กิจติเวชกุล	๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กอบชัย ภัทรกุลวณิช
๓. นายขจิตร์ ชัยนิคม	๔. นางจรรยา แสนสุภา
๕. รองศาสตราจารย์จิราพร ลิ้มปานานนท์	๖. รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง
๗. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	๘. นางชมภู จันทาทอง
๙. นางสาวชโลม เกตุจินดา	๑๐. นายชัยรัตน์ แสงอรุณ
๑๑. นายคณูพร ปุณณกันต์	๑๒. นายคำรง พุฒตาล
๑๓. นายเดชา เปรมฤดีเลิศ	๑๔. นายถนอม อ่อนเกตุพล
๑๕. นายถาวร จำปาเงิน	๑๖. นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
๑๗. นายธนัส ทวีเกื้อกูลกิจ	๑๘. นางสาวนริศ อติเทพพรพันธุ์
๑๙. นางนฤมล ธารดำรงค์	๒๐. นายนิมิตร เทียนอุดม
๒๑. นายนิยม เวชกามา	๒๒. นายนิโรธ เจริญประกอบ
๒๓. พันตำรวจโท นฤท แสงศิริ	๒๔. นายบรรพต ดันธีรวงศ์
๒๕. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	๒๖. นางสาวบุญยืน ศิริธรรม
๒๗. นายประพนธ์ นิลวัชรณี	๒๘. นายประวิทย์ ลีสถาพรวงศา
๒๙. นายพนัษทร สุนทราภิมุข	๓๐. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน
๓๑. นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	๓๒. นายไพฑูรย์ ช่างทอง

๓๓. นายไพโรจน์ พลเพชร	๓๔. นายไพศาล ยิ่งสมาน
๓๕. นายภคพล เพ็ชรกิ่ง	๓๖. นางสาวมลลิกา จิระพันธุ์วานิช
๓๗. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	๓๘. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๓๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณฯ ศรีวิริยานุภาพ	๔๐. นายวัชร เพชรทอง
๔๑. นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	๔๒. รองศาสตราจารย์วิทยา กุลสมบูรณ์
๔๓. นายสกลธี ภัททิยกุล	๔๔. นายสมควร โอบอ้อม
๔๕. นายสมโภช สายเทพ	๔๖. นางสาวสารี อ๋องสมหวัง
๔๗. นางสุภาพร ถิ่นวัฒนากุล	๔๘. นายสุวิทย์ คนสมบูรณ์
๔๙. นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	๕๐. นางอนุรักษ์ บุญศล
๕๑. นางอนุสรฯ ยิ่งตรง	๕๒. นายอรรถพร พลบุตร
๕๓. นางอานิก อัมระนันท์	๕๔. นายอุดร ทองประเสริฐ

โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้มีมติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. เพื่อนำไปปรับปรุงใหม่

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) งามอาจ คล้ามไพบูลย์

(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญฯ

สำนักกรรมาธิการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๐

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ชุลยสุข)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

นางอุทุมพร ชัยมงคล /พิมพ์

นางนภาพร แพทย์พันธุ์ /ทาน ๑

นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ /ทาน ๒

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ /ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวรศักดิ์ เดชกจิวิกรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๒๓๐ คน เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้มีมติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วเพื่อนำไปปรับปรุงใหม่ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายไพโรจน์ พลเพชร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายอรรถพร พลบุตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) รองศาสตราจารย์จิราพร ลิ้มปานานนท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายพีรพันธุ์ พาลุสุข	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
(๘) นายนิโรธ เจริญประกอบ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๙) รองศาสตราจารย์วิทยา กุลสมบูรณ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๑๐) นางชมภู จันทาทอง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๑๑) นายวรรณชัย บุญบำรุง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
(๑๒) นายนิคม เวชกามา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๓) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๑๔) นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการได้มีมติตั้ง นางสาวดวงกมล ทวีสุวรรณ นิตกร ๕ กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ตามข้อบังคับ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๓. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ สำนักงานศาลยุติธรรม

(๑) นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์	ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
(๒) นายพงษ์เดช วานิชกิตติกุล	ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
(๓) นายชนะชัย ผดุงธิตี	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา

๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบราชการ
(๒) นายบัณฑิต ทุมนิคม	ผู้เชี่ยวชาญส่วนการพัฒนาระบบราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรี (นักพัฒนาระบบราชการ
เชี่ยวชาญ)
(๓) นายวัชรพงษ์ จาวรุ่งวัฒนสกุล	นิตกร ชำนาญการพิเศษ

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ นายกิจสุวัฒน์ หงส์เจริญ	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๔.๒ นายแก้วสรร อติโพธิ์	อดีตสมาชิกวุฒิสภา
๔.๓ นายวิชัย โชควิวัฒน์	ประธานคณะกรรมการบริหาร
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
๔.๔ นายสุวันชัย แสงสุขเอี่ยม	อดีตสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

๔.๕ สำนักงบประมาณ

(๑) นายเอกสิทธิ์ บุตรชัยวรกุล	นิตกร ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายงบประมาณ
(๒) นางคาหวัน สุวินัย	นักวิเคราะห์งบประมาณ ชำนาญการพิเศษ
(๓) นางวรรณพร มงคลศิลป์	นิตกร ชำนาญการ
(๔) นางสาวจันทร์หอม นระทศ	นักวิเคราะห์งบประมาณ ชำนาญการ

๕. ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๕.๑ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) นายสุทธสิริศักดิ์ ภักระมานะวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและคดี
(๒) นางวณา วิเศษศิริ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๓) นายพัสกร ทัพมงคล	นิติกรชำนาญการ
(๔) นายเลิศศักดิ์ รักธรรม	นิติกรชำนาญการ
(๕) นายปนิธาน ช่อผุก	นิติกรปฏิบัติการ
(๖) นางสาวธนิศา วงศ์กลิ่นสุข	นิติกรปฏิบัติการ
(๗) นางสาวเสาวนีย์ มณีวงศ์	นิติกรปฏิบัติการ
(๘) นางสาวศิริพร อภิรักษ์สันติกุล	นิติกรปฏิบัติการ

๕.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) นายอรรถสิทธิ์ กันมร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
(๒) นางสาวราณี อินทสร	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(๑) นายสมบุญ ชาญปรีวาทีวงศ์	นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ
(๒) นายคมกฤษ พอนอ่วม	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

๕.๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(๑) นายทวีศักดิ์ วาณิชย์เจริญ	นักพัฒนาระบบราชการชำนาญการพิเศษ
(๒) นางสาวเกวลิณ ฤทธาวงศ์	นิติกรปฏิบัติการ
(๓) นางปณิดา เมฆสวรรค์	นิติกรปฏิบัติการ

๕.๕ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายพิษณุ ศุภสุข	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

๕.๖ สำนักงานศาลยุติธรรม

(๑) นายเฉลิมวุฒิ เชื้อวงษ์	นิติกรปฏิบัติการ
(๒) นายอดิสร เสนาใหญ่	นิติกรปฏิบัติการ

๕.๗ สำนักงานอัยการสูงสุด

(๑) นายธานิต วงศาโรจน์	อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
(๒) นายมาร์ค เจริญวงศ์	อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
(๓) นายเกื้อพงษ์ เกียรติวิโรจน์	อัยการประจำกอง
(๔) นายทศพล นุ่งทอง	นิติกรปฏิบัติการ
(๕) นายณรรุฒิ ชุนทราราม	นิติกรปฏิบัติการ

๕.๘ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ แผนงานคุ้มครองผู้บริโภค

ด้านสุขภาพ

นายปรุฬห์ รุจน์ธำรง

นักวิชาการ คณะเภสัชศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๕.๘ มุลนิธิเพื่อผู้บริโภค

(๑) นางสาวกรนุช แสงแดง

หัวหน้าฝ่ายสนับสนุนเครือข่ายองค์กรอิ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๒) นางสาวแววดาว เขียวเกษม

เลขานุการเพื่อการปฏิบัติองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ การบริหารและการดำเนินงาน

คณะกรรมการการค้าออก

ส่วนที่ ๑ องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มีการแก้ไข

มาตรา ๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายประวิทย์ ถีรธาทรงศา และนายประพนธ์ นิลวัชรมณี (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์สหพันธ์ กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ระดับจังหวัด และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัด พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์สหพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายวัชร เพชรทอง (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม

นายบรรพต ดันธีรวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑/๑) เป็นดังนี้

“(๑/๑) เงินอุดหนุนทั่วไปโดยรัฐต้องจัดสรรให้เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ขององค์การ”

นางสาวบุญยืน ศิริธรรม และนายประวิทย์ ถีรธาทรงศา (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑/๑) เป็นดังนี้

“(๑/๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปีให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปฏิบัติตามดัชนีค่าครองชีพ”

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑/๑) เป็นดังนี้

“(๑/๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปีให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปฏิบัติตามดัชนีค่าครองชีพ”

มาตรา ๘/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๙ มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐ มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๑ มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นายชจิตร์ ชัยนิคม (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑)

เป็นดังนี้

“(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกจากผู้แทนองค์กร
ผู้บริโภคตามมาตรา ๒๕ (๑) ๑๒/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยใน
จำนวนสี่คนกรรมการดังกล่าวต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบ

(ก) ด้านการเงินและการธนาคาร

(ข) ด้านการบริการสาธารณะ

(ค) ด้านที่อยู่อาศัย

(ง) ด้านสุขภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพ หรือบริการสุขภาพ

(จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป

(ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม

(ช) ด้านอาหาร”

มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น

นางอานิก อัมระนันท์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๕)

เป็นดังนี้

“(๕) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมีการ
เป็นผู้ประกอบการ”

มาตรา ๑๒/๑	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มีกรรมการขอสงวนความเห็น รองศาสตราจารย์จิราพร ลิ้มปานานนท์ และนายประวิทย์ ลีสถาพรวงศา (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย (๑) นายกสภานายความ (๒) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (๖) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (๙) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ”	

มาตรา ๑๒/๒	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๒/๓	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข
มีกรรมการขอสงวนความเห็น นายบรรพต ดันธีรวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นให้แก้ไขเพิ่มเติมความ ใน (๑/๒) เป็นดังนี้ “(๑/๒) สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภคไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”	

นายบรรพต ตันธีรวงศ์ นายบุญยอด สุขถิ่นไทย และนายอรรถพร พลบุตร (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑/๔) เป็นดังนี้

(๑/๔) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง
เพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคมจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุด
เพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้น
ให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้อง
และการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียม
ในชั้นที่สุด

นายบรรพต ตันธีรวงศ์ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ไขความใน (๑/๖)
เป็นดังนี้

(๑/๖) ส่งเสริมการนำผลการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น
จากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕/๑	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖/๑	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘/๑	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๘/๒	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๑๘/๓	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
ส่วนที่ ๓ ผู้อำนวยการองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙	มีการแก้ไข
มีกรรมการขอสงวนความเห็น	
นายจิตร ชัยนิคม (กรรมการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้ตัด (๔) ออก	
มาตรา ๒๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	มีการแก้ไข
หมวด ๒ คณะกรรมการสรรหา	คณะกรรมการตัดออก
มาตรา ๒๔	คณะกรรมการตัดออก
มาตรา ๒๕	คณะกรรมการตัดออก
มาตรา ๒๖	คณะกรรมการตัดออก
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	คณะกรรมการตัดออก
มาตรา ๒๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๘/๑	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๒๙	คณะกรรมการตัดออก

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการ

๔.๑ เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและมีฐานข้อมูลด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สามารถจะอำนวยความสะดวกแก่การสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานดังกล่าว สนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานขององค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

๔.๒ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค ให้องค์การอิสระสามารถส่งผู้แทน เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสินค้าและบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีบทบาทภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภค

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างเดิมและข้อสังเกตของคณะกรรมการการ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายนิโรธ เจริญประกอบ)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระ
รองผู้บริโภค พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“องค์กรผู้บริโภคร” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็น นิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระ ไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ ภายใต้อำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของหน่วยงานของรัฐหรือผู้ประกอบการ

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธี พิจารณาคดีผู้บริโภค ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี ผู้บริโภค

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง ผู้บริโภค

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“ผู้ชำนาญการ” หมายความว่า ผู้ชำนาญการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครอง ผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

พจนานุกรม ๑

พจนานุกรมและพจนานุกรมศัพท์

ส่วนที่หมวด ๑

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีบริหารราชการแผ่นดิน มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๑๖ ของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยสหสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้บริหารเลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ปีละครั้งจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๒๘/๑

(๑/๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อย

กว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๑/๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้

(๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๓) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๑/๒) และ (๓) ต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ

มาตรา ๘/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๘ (๑/๑) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกแทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๘ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ตามมาตรา ๘ (๑/๒) หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ

ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๑/๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

มาตรา ๑๐ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือนุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำการรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

ส่วนที่หมวด ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ซึ่งได้รับเลือกตั้งบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่คํานึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นวาระสําคัญไม่น้อยกว่าสองปี ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกตั้งจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๒๕ (๑) ๑๒/๓ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยในจำนวนนี้สี่คนกรรมการดังกล่าวต้องมีสัดส่วนของเพศใดเพศหนึ่งจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ

(ก) ด้านการเงินและการธนาคาร

(ข) ด้านการบริการสาธารณะ

(ค) ด้านที่อยู่อาศัย

(ง) ด้านบริการสุขภาพ

(จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป

(ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม

(ช) ด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

(๒) กรรมการจำนวนแปดคนซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนิตตาม
มาตรา ๒๖ (๕) แห่งพ.ร.บ.๑๒/๓๖๒/๓๖๒ วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง
เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้สมัครรับ
เลือกตั้งอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับ
เลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒)

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ดิคาเสพติดให้โทษ

(๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือ
รัฐวิสาหกิจ

(๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่ผิดกฎหมายหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็น
ผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้แทนที่จะรับเลือก
เป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ

มาตรา ๑๒/๑ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกสภานายความ

(๒) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย

(๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

(๖) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์

(๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(๘) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ สรรหาโดยมีเลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์การทำหน้าที่ สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๒/๒ ให้คณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตาม

มาตรา ๑๒/๓

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหา

มอบหมาย

มาตรา ๑๒/๓ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการสรรหา
ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้
กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกัน
โดยมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภครที่ประสงค์จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการ
มาขึ้นทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
เป็นที่ประจักษ์ในเขตพื้นที่ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่อง
มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภครตาม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการ
อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จำนวนด้านละ
หนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึง
การเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้าน
ที่มีการเสนอ

(ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน
โดยในวันที่ได้มีการเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์
ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรผู้บริโภครที่เสนอมาหรือองค์กร
ผู้บริโภครอื่นที่ขึ้นทะเบียนในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อ
ผู้แทนองค์กรผู้บริโภครตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนน
ลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรอง
ของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภครวม (๑) (๒) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขตเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละเขตนั่นๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภครวมวรรคหนึ่งแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อหน้าที่คณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใดๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใดๆ อันเป็นผลให้บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพการเป็นตัวแทนองค์กรผู้บริโภคตามวรรค ๑๑ วรรคหนึ่ง

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งมาตามมาตรา ๒๖ (๔) หรือ (๕) แล้วแต่กรณี ที่อยู่ครบถ้วนในบัญชีรายชื่อสำรองในตำแหน่งเดียวกันนั้น ตามมาตรา ๑๒/๓ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๒/๓ (๕) แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไปซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๒๖ ๑๒/๓ ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ต้องให้ได้สัดส่วนของเพศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

(๑/๑) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค และรายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๑/๒) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๑/๓) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภคที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๑/๔) ดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคนั้นซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม โดยคณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการ โดยความเห็นชอบของอัยการสูงสุด หรือเลขาธิการ หรือพนักงานขององค์การ เพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดี รวมทั้งมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและดำเนินคดีดังกล่าว ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง แต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๑/๕) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑/๖) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๑/๗) จัดให้มีการประชุมสมัชชาขององค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์การ และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑/๘) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ

(๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้บริหาร

เลขาธิการ

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างของ องค์การ

(ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ

(๔) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ ส่วนราชการ เลขาธิการ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๓) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๕/๑ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงาน ของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ คณะหรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็น ประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการ ไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐ ให้มีการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครอง ผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง รายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลา อันสมควร

มาตรา ๑๖/๑ คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ อาจเชิญข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่ง
ให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการ
ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง
เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียง
หนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น
อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการ
ผู้นั้น ไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
อย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘/๑ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๑๘
ได้รับเบี้ยประชุมและประ โยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘/๒ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบ
การดำเนินงานขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้
ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการ
กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและ
มีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการ
กำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏ
ในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์การ และในการสนับสนุน
จากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมิน
เป็นครั้งคราวตามมาตรานี้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘/๓ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี
ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือ
เลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจง
ด้วยวาจาได้

ส่วนที่หมวด ๓

ผู้มีส่วนได้เสียเลขาธิการคณะกรรมการอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๘ ให้มีผู้ผู้มีส่วนได้เสียเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการ
ขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ
และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้มีส่วนได้เสียเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับแต่งตั้ง
- (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหาร

กิจการขององค์การผู้มีส่วนได้เสีย

- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒ ข.
- (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการว่างลงและยังไม่มี การแต่งตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ขอขงปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนของจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕

วรรคสอง

(๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ขอขงมีประสิทธิวิสัย หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติดีเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัติบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเลขาธิการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

(៦) គោលការណ៍កាតព្វកិច្ចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ

(๑) ประชาชนที่รวมตัวกันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๕) ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

(๕) ประชาชนที่เข้ายื่นเรื่องขอคัดค้านไว้ก่อน

(๖) ประชามติสภาเทศบาลนี้คือพิมพ์แห่งชาติ

(๑) ประชามติสภาผู้แทนราษฎรพัฒนาและคุ้มครองผลประโยชน์ในพระบรมมหาราชวัง

(๔) ผู้จัดการของทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

[illegible]

ให้ผู้ชำนาญการเป็นผู้ตรวจประเมินและรับรองผลการตรวจ

ให้ของที่ตราไว้ที่หน้าหนังสือส่งมอบแก่หน่วยงานของรัฐของคณะรัฐมนตรีรับทราบ

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทูลเกล้าฯ ถวายร่างพระราชบัญญัติต่อไป

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ชัดเจนแก่ผู้มีหน้าที่ขึ้นบัญชี

མཁའ་འགྲུ་ལོ་པ་

(๑๖) หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่คณะกรรมการสรรหา

ឯម្តងទៀត

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒ การเลือกตั้งกรรมการบริหารสมาคมฯ ประจำปี ๒๕๖๒ บรรดาพี่น้องในคณะกรรมบริหาร
สมาคมฯ ได้มาประชุมกันที่ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

(๑) จัดให้ช่างก่อสร้างผู้ประกอบอาชีพที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก

ឯកសារតាមលិខិត

(๒) จัดให้องค์การผู้บริโภคม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกตั้งเป็นกรรมการของสหพันธ์สหประชาชาติ ดังนี้

(๑) กรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคสหประชาชาติหนึ่งคน

(๒) กรรมการองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคสหประชาชาติหนึ่งคน

(๑) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือขอขอยกย่องให้เป็นผู้แทนขององค์การผู้บริโภคมที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (๑) เลือกกันเองให้ได้จำนวนหนึ่งคน

(๕) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือขอขอยกย่องให้เป็นผู้แทนขององค์การผู้บริโภคมที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (๒) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประชาคมออกเป็นเขต โดยให้กลุ่มสหประชาชาติหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตซึ่งกั้นที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนรายอยู่ในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการสหประชาชาติประกาศกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และรองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคยกย่องให้เป็นผู้แทนขององค์การ คณะกรรมการ และผู้สนับสนุนการคุ้มครองผู้บริโภค ส่วนว่าจะมีองค์การ คณะกรรมการ และผู้สนับสนุนการคุ้มครองผู้บริโภคหรือไม่ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะพิจารณา

มาตรา ๒๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๕ ๑๒/๑ ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่แปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๒๘/๑ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขาธิการตามมาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้คณะกรรมการตั้งกรรมการผู้บริโภตซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการตามมาตรา ๒๑ จัดทำแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและทบทวนวิสัยทัศน์ขององค์กรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในทศวรรษที่คณะกรรมการบริหารวิสัยทัศน์ของแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในทศวรรษที่คณะกรรมการตั้งกรรมการผู้บริโภตเสนอต่อทบวงมหาดไทยต่อไป

.....

.....

ร่าง
พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน (๕๑)
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 2380
วันที่..... 25 มี.ย. 2554
เวลา..... 10.34 น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๒๕๕๔

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระ
เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานนิติ
รับที่..... (ก)/๒๕๕๔
วันที่..... ๒๕/๔/๕๔
เวลา..... ๑๑.๕๖ น.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... ๒๒๒ / ๕๕ วันที่..... ๒๕/๔/๕๔
เวลา..... ๑๑.๕๖ น. ส่ง..... ศ.ค.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

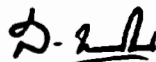
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ชาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. (นายวรรงค์ เดชกิจวิกรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. (นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๒๓๐ คน เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งเจ็ดฉบับนี้ ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงमतวาระที่สาม ในครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชรชัย)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
(นายวรงค์ เดชกิจวิกรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการองค์การอิสระผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้โดยให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรกำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐเพื่อทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวเฉลิมลักษณ์ เกียรติทรัพย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

(๕๙)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มืองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและบังคับใช้กฎหมาย และกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(๒๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบ และรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการองค์การอิสระผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรกำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐเพื่อทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๒๓๐ คน เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“องค์การ” หมายความว่า องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“องค์กรผู้บริโภค” หมายความว่า คณะบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล
หรือไม่ก็ตาม ที่มีวัตถุประสงค์และมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคโดยไม่แสวงหากำไรหรือรายได้
มาแบ่งปันกัน และต้องเป็นอิสระไม่ถูกจัดตั้งหรือตกอยู่ภายใต้อาณัติไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมของหน่วยงาน
ของรัฐหรือผู้ประกอบการ

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค
ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการภาครัฐหรือภาคเอกชน

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค
“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
“รองประธานกรรมการ” หมายความว่า รองประธานกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครอง
ผู้บริโภค

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคล และมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง

มาตรา ๗ กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ เลขาธิการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๘ เงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นการอุดหนุนเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๓๔

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงเป็นรายปีจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี โดยรัฐบาลพึงจัดสรรให้เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับการบริหารงานโดยอิสระของคณะกรรมการและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์การแต่ต้องไม่น้อยกว่าสามบาทต่อหัวประชากร และในทุกสามปี ให้มีการกำหนดจำนวนอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นไว้ในพระราชกฤษฎีกาโดยปรับตามดัชนีค่าครองชีพ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ

(๕) รายได้อื่น

การรับเงินตาม (๓) และ (๕) ต้องไม่เป็นการกระทำที่ทำให้องค์การขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน หรือให้กระทำการอันขัดหรือแย้งต่อวัตถุประสงค์ขององค์การ

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตาม
มาตรา ๘ (๒) ให้องค์การเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรร
เงินอุดหนุนทั่วไปขององค์การไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการเข้าชี้แจง
เพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๐ รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง
กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี
บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ตามมาตรา ๘ (๓) หรือได้มาโดยการซื้อ
หรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๔) และ (๕) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ
ให้้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน
ขององค์การ

บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินตามมาตรา ๘ (๑) และ (๒) ให้ตกเป็น
ที่ราชพัสดุ แต่้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้

มาตรา ๑๑ การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด

ให้้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี
และการพัสดุของ้องค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ให้้องค์การจัดทำงบการเงินซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี
ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี

ในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง
ด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและ
ทรัพย์สินของ้องค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอต่อ
คณะกรรมการเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรอง
ว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของ้องค์การในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๒

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” ประกอบด้วย

(๑) กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งคณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ก) ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ด้านละหนึ่งคน โดยในจำนวนดังกล่าวต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

- (ก) ด้านการเงินและการธนาคาร
- (ข) ด้านการบริการสาธารณะ
- (ค) ด้านที่อยู่อาศัย
- (ง) ด้านบริการสุขภาพ
- (จ) ด้านสินค้าและบริการทั่วไป
- (ฉ) ด้านสื่อสารและโทรคมนาคม
- (ช) ด้านอาหาร ยา หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

(๒) กรรมการจำนวนแปดคนซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต
ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๓) (ข)

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเองเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการหนึ่งคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และเลขาธิการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้

มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๑๒ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการ

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขาย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการ หรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับการเสนอชื่อ เป็นผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการเคยมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว

(๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง

(๙) เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐเกินกว่าสองคณะ

มาตรา ๑๔ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกสภานายความ

(๒) นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย

(๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน

(๕) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

(๖) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์

(๗) ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(๘) เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา โดยมีเลขธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการสรรหา

ในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการ สรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

คณะกรรมการสรรหาต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง และกรรมการสรรหา ไม่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๑๖

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย

มาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่น ๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภครู้ที่ประสงค์จะเสนอผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน โดยองค์กรผู้บริโภคนั้นจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์ในเขตพื้นที่ ที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดตาม (๑) อย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในวันที่ขอขึ้นทะเบียน

(๓) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๒) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ในด้านใดด้านหนึ่งจำนวนหนึ่งคน โดยผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในด้านที่มีการเสนอ

(ข) กรรมการเขตตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) จำนวนหนึ่งคน โดยในวันที่ได้มีการเสนอชื่อ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้ที่มีผลงานและประสบการณ์ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค และมีความเกี่ยวข้องกับ องค์กรผู้บริโภคที่เสนอมาหรือองค์กรผู้บริโภคอื่นที่ขึ้นทะเบียนในเขตเดียวกัน

(๔) คัดเลือกกรรมการด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) จากรายชื่อผู้แทนองค์กร ผู้บริโภคตาม (๓) (ก) จำนวนด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรก ของแต่ละด้านเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อสำรองของแต่ละด้านนั้น ๆ

(๕) จัดให้ผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตาม (๓) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้บุคคลผู้ได้รับคะแนนลำดับรองลงไปจำนวนสิบคนแรกของแต่ละเขตเป็นผู้ได้รับการบรรจุในบัญชีรายชื่อ สำรองของแต่ละเขตนั้น ๆ

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้รับขึ้นทะเบียนองค์กรผู้บริโภคมารวบรวมแล้ว ให้เป็นอันใช้ได้ การวินิจฉัยของศาลในภายหลังว่าการขึ้นทะเบียนนั้นเป็นการไม่ชอบ ไม่ให้มีผลกระทบต่อการที่คณะกรรมการ สรรหาได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

องค์กรผู้บริโภคใดที่ถูกปฏิเสธการขอขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ แต่การฟ้องคดีดังกล่าวไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการเสนอชื่อหรือการคัดเลือกกรรมการตาม พระราชบัญญัตินี้

ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการคัดเลือกตาม (๔) หรือ (๕) อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองได้ แต่ไม่เป็นเหตุให้ต้องระงับหรือชะลอการดำเนินการใด ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่ศาลปกครองจะมี คำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ อันเป็นผลให้บุคคล ที่ได้รับการคัดเลือกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือได้รับการคัดเลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ สรรหาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการสรรหา

มาตรา ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ ซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด

เท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้บุคคลในบัญชีรายชื่อสำรองในด้านเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๔) หรือของเขตเดียวกันนั้นตามมาตรา ๑๖ (๕) แล้วแต่กรณี ซึ่งได้รับคะแนนในลำดับถัดไปเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๑๖ ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ต้องให้ได้สัดส่วนของเพศตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) ด้วย และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑

(๒) ตรวจสอบการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและรายงานไปยังหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ และอาจรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา รวมทั้งเผยแพร่เรื่องดังกล่าวต่อสาธารณชน ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดังกล่าวรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

(๓) ดำเนินการและสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นจริง หรือแจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียแก่สิทธิของผู้บริโภค ในการนี้จะระบุชื่อสินค้าหรือบริการหรือชื่อของผู้ประกอบการด้วยก็ได้

(๔) สนับสนุนการใช้สิทธิร้องเรียนหรือการดำเนินคดีของผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภคที่ได้รับความสะดวกหรือเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ประกอบการ และดำเนินการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

(๕) ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินคดีต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งพนักงานอัยการดำเนินคดีตามที่อัยการสูงสุดเห็นสมควรได้ และในการดำเนินคดีนั้นให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ด้วย ทั้งนี้ การฟ้องและการดำเนินคดีดังกล่าวให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวงแต่ไม่รวมถึงความรับผิดชอบในค่าธรรมเนียมในชั้นที่สุด

(๖) สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรผู้บริโภคในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้บริโภค ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย รวมทั้งจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรผู้บริโภคหรือประชาชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) จัดให้มีการประชุมสมัชชาขององค์กรผู้บริโภคน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อประเมินการดำเนินงานขององค์กร และติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค

(๙) กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุมิติวัตถุประสงค์ตามหน้าที่

(๑๐) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน และแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์กร

(๑๑) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์กรในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์กร

(ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร

(ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร รวมทั้งหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(จ) การบริหารและการจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์กร รวมทั้งการบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์กร

(ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์กร

(๑๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขาธิการ

(๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตามวรรคหนึ่ง (๑๑) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนด้วย

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นโดยเร็ว หากคณะกรรมการไม่พิจารณาให้ความเห็นในระยะเวลาอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการต่อไปได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้เสนอความเห็นต่อหน่วยงานของรัฐให้มีการดำเนินการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ หรือกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคได้

ให้หน่วยงานที่ได้รับความเห็นตามวรรคหนึ่งและวรรคสองรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร

มาตรา ๒๒ คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ อาจเชิญ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้จัดส่งเอกสารหรือข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลตามวรรคหนึ่งให้ความร่วมมือ แก่คณะกรรมการ เลขาธิการ หรือคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๒๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการตามมาตรา ๒๔ ได้รับ เบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงาน ขององค์การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้องค์การจัดให้มีการประเมินผล การดำเนินงานขององค์การตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญ ในด้านการประเมินผลกิจการ โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินการขององค์การจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิภาพ ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์การ และในด้านการสนับสนุนจากประชาชน หรือในรายละเอียดอื่น ตามที่คณะกรรมการจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล จะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรา นี้ ด้วยก็ได้

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี ตลอดจนอุปสรรคและแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

หมวด ๓

เลขาธิการคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

มาตรา ๒๘ ให้มีเลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งเลขาธิการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

- (๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๓ ข.
- (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ

มาตรา ๒๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อตำแหน่งเลขาธิการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง
- (๔) ไม่ผ่านการประเมินตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด

เท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติดีเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๓๑ เลขธิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขธิการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๓๒ ให้เลขธิการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่เลขธิการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๔ ดำเนินการเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อได้มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นทุนประเดิมตามมาตรา ๘ (๑) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ การจัดตั้งองค์การ และการบริหารงานขององค์การ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งเลขธิการตามมาตรา ๒๘ ให้ประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่เลขธิการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๓ ด้วย สำหรับการปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

๕๔
(นางบุษกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเสนอ รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๑๖) โดยให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖) และให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

(๒) เงินและทรัพย์สินขององค์การ

กำหนดให้องค์การมีเงินและทรัพย์สินในการดำเนินงานขององค์การ ประกอบด้วย (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี (๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และ (๓) รายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘) โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตาม (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ ซึ่งองค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ แต่บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินรายได้ตาม (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวนสิบห้าคน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี และบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ ก. คุณสมบัติ ได้แก่ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒) ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกล้อออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง

สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย (๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคนจำนวนเจ็ดคน (๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต จำนวนแปดคน เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน โดยให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยการฯ อาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ คือ (๑) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ (๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องการบริหารงานทั่วไปขององค์การ การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง การบริหารและจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ (ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้าง และกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๕) โดยคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และอาจพ้นจากตำแหน่งได้ เมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์การผู้บริโภคน (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุประพฤติดีเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

(๕) ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ และไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (๙) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ (ร่างมาตรา ๑๕)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่ (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒) และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐) ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๕) คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) นายกสภาทนายความ (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (๗) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยคณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่กรรมการสรรหาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน (ร่างมาตรา ๒๔) คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดเพื่อสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และดำเนินการสรรหาโดย

(๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน

(ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน

(๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกัน โดยมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการสรรหาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖)

คณะกรรมาธิการวิสามัญ
 บัญชีการเลือกตั้งและเหตุผล

สภาผู้แทนราษฎรประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

.....

พรรคชาติไทยพัฒนาได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเสนอ รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๑๖) โดยให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร

หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖) และให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

(๒) เงินและทรัพย์สินขององค์การ

กำหนดให้องค์การมีเงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การประกอบด้วย (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี (๒) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และ (๓) รายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘) โดยไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี รวมทั้งบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ตาม (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ ซึ่งองค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว รายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓) คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนจำนวนสิบห้าคน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี และบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ ก. คุณสมบัติ ได้แก่ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒) ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ตัดขาดสิทธิให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๑ และร่างมาตรา ๑๒)

องค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย (๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคจำนวนเจ็ดคน (๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขต จำนวนแปดคน เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน โดยให้ผู้อำนวยความสะดวกฯ อาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรฐานต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ คือ (๑) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรลुวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ (๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การในเรื่องการบริหารงานทั่วไปขององค์การ การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยความสะดวก การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง การคัดเลือก การบรรจุ

การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง การบริหาร และจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การ รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ (ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้าง และกำหนด ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๕) โดย คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มา ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธาน กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็น ประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และอาจพ้นจากตำแหน่งได้ เมื่อ (๑) ดาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคน (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุ ประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับ เลือกที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ที่ได้รับเลือกใน ลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งคน แทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔)

(๔) ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

ให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคแต่งตั้งผู้อำนวยการจากบุคคลที่มีคุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ และไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (๙) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ (ร่างมาตรา ๑๕)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจหน้าที่ (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของคณะกรรมการ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒) และให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ เมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการคน

หนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐) ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ดาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๕) คณะกรรมการสรรหา

กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการในคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) นายกษัตริย์ศึก (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (๗) ประธานสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ โดยคณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา ในกรณีที่กรรมการสรรหาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน (ร่างมาตรา ๒๔) คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดเพื่อสรรหากรรมการให้คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และดำเนินการสรรหาโดย

(๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้น

ทะเบียน

(๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่าง

หนึ่งอย่างใด ดังนี้

(ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน

(ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน

(๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียน

ตาม (๒)(ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน

(๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียน

ตาม (๒)(ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน

(๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานคร เป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกัน โดยมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขต ใกล้เคียงกัน

คณะกรรมการสรรหาอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คณะกรรมการสรรหามอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๒๕ และร่างมาตรา ๒๖)

(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง หรือหลายจังหวัดตามความจำเป็น(ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้การบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๗)

๒.๒ เงินและทรัพย์สินขององค์การ

(๑) กำหนดให้รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การประกอบด้วยเงินอุดหนุนทั่วไปจากงบประมาณแผ่นดิน เงิน หรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และรายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘)

(๒) กำหนดให้รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๙)

(๓) กำหนดให้การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง ให้องค์การจัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการและภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำการรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๓ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี (ร่างมาตรา ๑๑)

(๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา ๑๒

(๓) กำหนดให้กรรมการมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๓) และกรรมการนอกจากพ้นจากตำแหน่งตามร่างมาตรา ๑๔

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ ตามร่างมาตรา ๑๕)

(๕) กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้หน่วยงานได้รับความเห็นรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในเวลาอันสมควร (ร่างมาตรา ๑๖)

(๖) กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

(๗) กำหนดให้คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้ตามมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๔ ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม (ร่างมาตรา ๑๙)

(๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐)

(๓) กำหนดให้ผู้อำนวยการนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งตามร่างมาตรา ๒๑

(๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ ดังต่อไปนี้ (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ และ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒)

(๕) กำหนดให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๕ คณะกรรมการสรรหา

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยบุคคล (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๒๖ และ (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๕)

(๓) กำหนดให้การคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการตาม มาตรา ๒๖)

๒.๖ กำหนดบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๒๗ ถึง ร่างมาตรา ๒๘)

(นายวิชาญ มินชัยนันท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. จัดทำเป็นกฎหมายเฉพาะ ที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. สนับสนุนให้ผู้บริโภคได้รับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคตามกฎหมาย ได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภค

๓. การสนับสนุนด้านงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญฯ เพื่อบำรุงความเป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ควรออกแบบให้มีการสนับสนุนงบประมาณต่อองค์การอิสระในลักษณะต่อหัวประชากร

๔. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการทำงาน ถึงแม้รัฐธรรมนูญจะบัญญัติให้มีหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค แต่การจะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจะต้องมีอำนาจหน้าที่ที่เพียงพอเพิ่มเติม ดังนั้นองค์การอิสระผู้บริโภค ควรทำหน้าที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับปัญหาผู้บริโภคในปัจจุบันดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับการตราและการบังคับใช้กฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรผู้บริโภคในการคุ้มครองผู้บริโภคให้เกิดขึ้นอย่างน้อยในทุกรัฐ

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นในการส่งเสริมผู้บริโภคและการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕) จัดให้มีการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคขององค์การอิสระ ติดตาม ตรวจสอบ การทำงานของหน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคแก่หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภค

- (๖) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ในการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๗) จัดทำรายงานเฉพาะกรณี รายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ผู้บริโภค เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (๘) สนับสนุนการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งทำการฟ้องแทนผู้บริโภคเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นต้น

๕. องค์การอิสระผู้บริโภคต้องเป็นหน่วยสนับสนุนผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค ในการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้บริโภค เนื่องจากระบบการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทยเป็นระบบที่มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม เป็นต้น ทำให้เป็นภาระและยากแก่ผู้บริโภคในการจะได้รับทราบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้สิทธิของตนเอง ในการได้รับการเยียวยา ชดเชยความเสียหายให้สอดคล้องกับปัญหาและความเสียหาย ดังนั้นองค์การอิสระผู้บริโภคควรเป็นหน่วยบริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้บริโภค (One Stop Service)

๖. การปฏิบัติงานเต็มเวลาของคณะกรรมการ เนื่องจากมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติการมีจำนวนมาก หลากหลาย และกว้างขวาง รวมทั้งครอบคลุมหน่วยงานจำนวนมาก ดังนั้นหากใช้เฉพาะสำนักงานเลขานุการจะไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค

๗. ผู้แทนผู้บริโภค ที่จะเป็นคณะกรรมการองค์กรอิสระผู้บริโภค จะต้องเป็นองค์กรที่ทำงานคุ้มครองผู้บริโภคต่อเนื่อง ไม่ใช่องค์กรเฉพาะกิจ ไม่ใช่องค์กรของภาครัฐกิจที่ให้บริการผู้บริโภค รวมทั้งบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีผลงานในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

(นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๒๓๐ คน เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ.

๑. ร่างพระราชบัญญัตินี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๑ ที่บัญญัติว่าให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วยประธาน ๑ คน และกรรมการอื่นอีก ๑๔ คน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนของผู้บริโภค โดยมีตัวแทนจากองค์กรผู้บริโภคจากภูมิภาคไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยคำนึงถึงสัดส่วนการมีส่วนร่วมของหญิงและชาย (มาตรา ๖)

๓. กำหนดอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภค (มาตรา ๑๓)

๔. กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๔)

๕. กำหนดรายได้และทรัพย์สินของสำนักงานจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค ดอกผลหรือรายได้ของสำนักงานและรายได้อื่น ๆ (มาตรา ๑๕)

(นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อทำหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ การจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” เป็นนิติบุคคลมีฐานะเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตราและการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕)

(๒) กำหนดให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖)

(๓) กำหนดให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้การบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๙)

๒.๒ เงินและทรัพย์สินขององค์การ

(๑) กำหนดให้รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การประกอบด้วยเงินอุดหนุนทั่วไปจากงบประมาณแผ่นดิน ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และรายได้อื่น (ร่างมาตรา ๘)

(๒) กำหนดให้รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น และให้ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ส่วนบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๘ (๒) และ (๓) ขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ และให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ และบรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินรายได้ ตามมาตรา ๘ (๑) ให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ แต่องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๕)

(๓) กำหนดให้การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้องค์การจัดทำบัญชีตามหลักสากล และจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุขององค์การ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง ให้องค์การจัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบดุลและบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี และในทุกรอบปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือนุคณณภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การ และจัดทำรายงานผลเสนอต่อคณะกรรมการ และภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีของทุกปี ให้องค์การทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบ โดยแสดงงบการเงินและบัญชีทำการที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานขององค์การในปีที่ล่วงมาด้วย (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๓ คณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า สองปีประกอบด้วย (๑) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๒๖ (๓) จำนวนเจ็ดคน (๒) กรรมการซึ่งเลือกกันเองจากผู้แทนองค์กรผู้บริโภคเขตตามมาตรา ๒๖ (๔) จำนวนแปดคน เมื่อการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการหนึ่งคน และให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และผู้อำนวยการอาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๒) กำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการ คือ ก. คุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย และ (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้มีการเสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๖ (๒) และ ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ (๓) ดิคาเสพติดให้โทษ (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้รับกระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ (๖) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อฟื้นคดีหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ (๗) เป็นผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค (๘) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้กรรมการมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่ (ร่างมาตรา ๑๓) กรรมการนอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ดาย (๒) ลาออก (๓) พ้นจากการเป็นผู้แทนองค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๔) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒ และ (๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ และ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับเลือกตามมาตรา ๒๖ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ที่อยู่ลำดับถัดไปจากกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งเข้าดำรงตำแหน่งแทน หากไม่มีผู้ได้รับเลือกในลำดับถัดไปให้ดำเนินการเลือกใหม่ตามมาตรา ๒๖ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่ง

เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์การให้เกิดการจัดการที่ดีและบรรล่วัตถุประสงค์ตามหน้าที่ (๒) อนุมัติแผนงานหลัก แผนการดำเนินงานและแผนการเงินและงบประมาณประจำปีขององค์การ (๓) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับองค์การ ในเรื่องดังต่อไปนี้ (ก) การบริหารงานทั่วไปขององค์การ (ข) การกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้أำนวยการ (ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้างและเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ (ง) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง (จ) การบริหารและการจัดการ การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินขององค์การรวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ (ฉ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นของพนักงานและลูกจ้างขององค์การ (ช) ขอบเขตอำนาจหน้าที่และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายในขององค์การ (๔) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้أำนวยการซึ่งระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๓) (จ) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

(๕) กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐเห็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้หน่วยงานได้รับความเห็นรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในเวลาอันสมควร (ร่างมาตรา ๑๖)

(๖) กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ในการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียกรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม (ร่างมาตรา ๑๗)

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ การประชุมคณะกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๔ ผู้อำนวยการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

(๑) กำหนดให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ และกำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม คือ ก. คุณสมบัติ คือ (๑) มีสัญชาติไทย (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง และ (๓) มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมในการบริหารกิจการขององค์การ ตามมาตรา ๕ ข. ลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๒ ข. (๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับองค์การ (ร่างมาตรา ๑๙)

(๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐)

(๓) กำหนดให้ผู้อำนวยการนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง (๔) ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๑)

(๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ ดังต่อไปนี้ (๑) บริหารกิจการขององค์การให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การงบประมาณ และการบริหารด้านอื่นขององค์การ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย นโยบาย มติ ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของคณะกรรมการ และ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๒)

(๕) กำหนดให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทน ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๕ คณะกรรมการสรรหา

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย (๑) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (๒) นายกสภานายความ (๓) ประธานกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (๔) ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (๕) ประธานสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (๖) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (๗) ประธานสภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชนในพระบรมราชูปถัมภ์ (๘) ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และในกรณีที่กรรมการสรรหาตามวรรคหนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเลือกเป็นกรรมการ ให้คณะกรรมการสรรหาเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา และให้องค์การทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการสรรหามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ตลอดจนดำเนินการอื่นใดตามมาตรา ๒๖ และ (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสรรหามอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๕)

(๓) กำหนดให้การคัดเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินการ ดังต่อไปนี้ (๑) จัดให้องค์กรผู้บริโภคที่ประสงค์ส่งผู้แทนเข้ารับเลือกเป็นกรรมการมาขึ้นทะเบียน (๒) จัดให้องค์กรผู้บริโภคตาม (๑) เสนอชื่อผู้แทนที่จะรับเลือกเป็นกรรมการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้ (ก) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน (ข) กรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคเขตจำนวนหนึ่งคน (๓) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ก) เลือกกันเองให้ได้จำนวนเจ็ดคน (๔) จัดให้ผู้ซึ่งมีหนังสือมอบหมายให้เป็นผู้แทนขององค์กรผู้บริโภคที่ขึ้นทะเบียนตาม (๒) (ข) เลือกกันเองในแต่ละเขตให้ได้จำนวนเขตละหนึ่งคน (๕) ประกาศกำหนดพื้นที่ของประเทศออกเป็นแปดเขต โดยให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งเขต ส่วนเขตอื่นๆ ให้กำหนดพื้นที่ตามแนวเขตจังหวัดที่ติดต่อกันโดยมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน และการดำเนินการตามดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๖ กำหนดบทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๒๗ ถึง ร่างมาตรา ๒๘)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๖๑ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วยบทบัญญัติจำนวน ๒๘ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้จัดตั้งองค์การขึ้นเรียกว่า “องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค” มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยเป็นหน่วยงานอิสระจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์ให้ความเห็นในการตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๕)

๒.๓ กำหนดให้องค์การมีสำนักงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๔ กำหนดให้กิจการขององค์การไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดเกี่ยวกับเงินและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการขององค์การ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้รายได้ขององค์การไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น ทรัพย์สินขององค์การเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยมีผู้บริจาคให้ หรือได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากเงินหรือทรัพย์สินคอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินขององค์การ และรายได้อื่นขององค์การให้เป็นกรรมสิทธิ์ขององค์การ ให้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่องค์การได้มาโดยใช้เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ไม่น้อยกว่าห้าบาทต่อหัวประชากรให้ตกเป็นที่ราชพัสดุแต่้องค์การมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ได้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๗ กำหนดให้การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินขององค์การให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๙ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๐ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๑ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนอกเหนือจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๓ กำหนดให้ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ เป็นสมควรตราและบังคับใช้กฎหมายหรือกฎ และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้หน่วยงานรายงานผลการพิจารณาและการดำเนินการตามความเห็นนั้นต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาอันสมควร (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๔ กำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการ การเลือกประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม และการมีส่วนร่วมได้เสียของกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๕ กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๖ กำหนดให้มีผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การโดยขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งงานขององค์การ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในองค์การ โดยให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๗ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการคนใหม่ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานขององค์การคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๑๘ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการนอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๑๙ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๒๐ กำหนดให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนขององค์การในกิจการขององค์การที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก แต่ผู้อำนวยการจะมอบหมายให้บุคคลใดปฏิบัติงานในเรื่องใดแทนตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๒๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒๓ กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาคำเนินเลือกกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๔ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหา เพื่อดำเนินการเลือกคณะกรรมการภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๒๕ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกก่อนที่องค์การจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจัดทำแผนการดำเนินการของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการบริหารงานตามแผน และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเสนอตามความจำเป็น (ร่างมาตรา ๒๘)